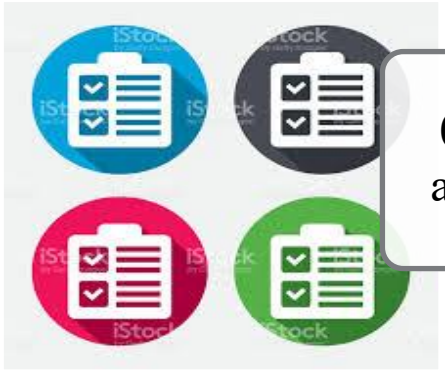
ПРОФОРІЄНТАЦІЯ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ СУМЩИНИ

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

В РАМКАХ ДОСЛІДЖЕННЯ БУЛО ПРОВЕДЕНО:

АНКЕТУВАННЯ

600 анкет

ФОКУС-ГРУПИ

8

ЕКСПЕРТРНА ОЦІНКА

1 панельна дискусій

ВИБІРКА (600 АНКЕТ)

ВІКОВА

14-17 років – 120 анкет

18-22 роки – 240 анкет

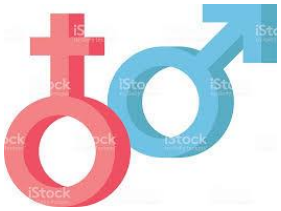
23-28 років – 120 анкет

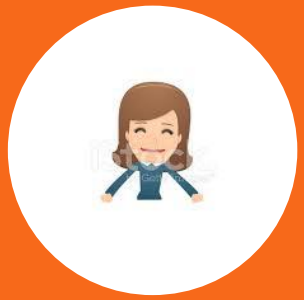

29-35 років – 120 анкет

ВИБІРКА (600 АНКЕТ)

ГЕНДЕРНА

Жінок – 300 анкет

Чоловіків – 300 анкет

ВИБІРКА (600 АНКЕТ)
ГЕОГРАФІЧНА

м.Суми – 280 осіб

м.Глухів – 60 осіб

м.Конотоп та Конотопський р-н: 60 осіб

м.Шостка та Шосткинський р-н: 40 осіб

Краснопільський р-н: 40 осіб

Білопільський р-н: 40 осіб

Чернетчинська ОТГ: 20 осіб

Недригайлівський р-н: 20 осіб

Сумський район: 20 осіб

ФОКУС ГРУПИ (ФГ):

ФГ 1. Школярі, 15-17 років

ФГ 2. Учні профтехосвіти, 15-17 років

ФГ 3. Студенти, 1-й курс

ФГ 4. Студенти, 4-й курс

ФГ 5. Молоді спеціалісти, 23-28 років

ФГ 6. Молодь, вік 29-35 років

ФГ 7. Експерти (представники бюджетних установ і НУО, які працюють з молоддю)

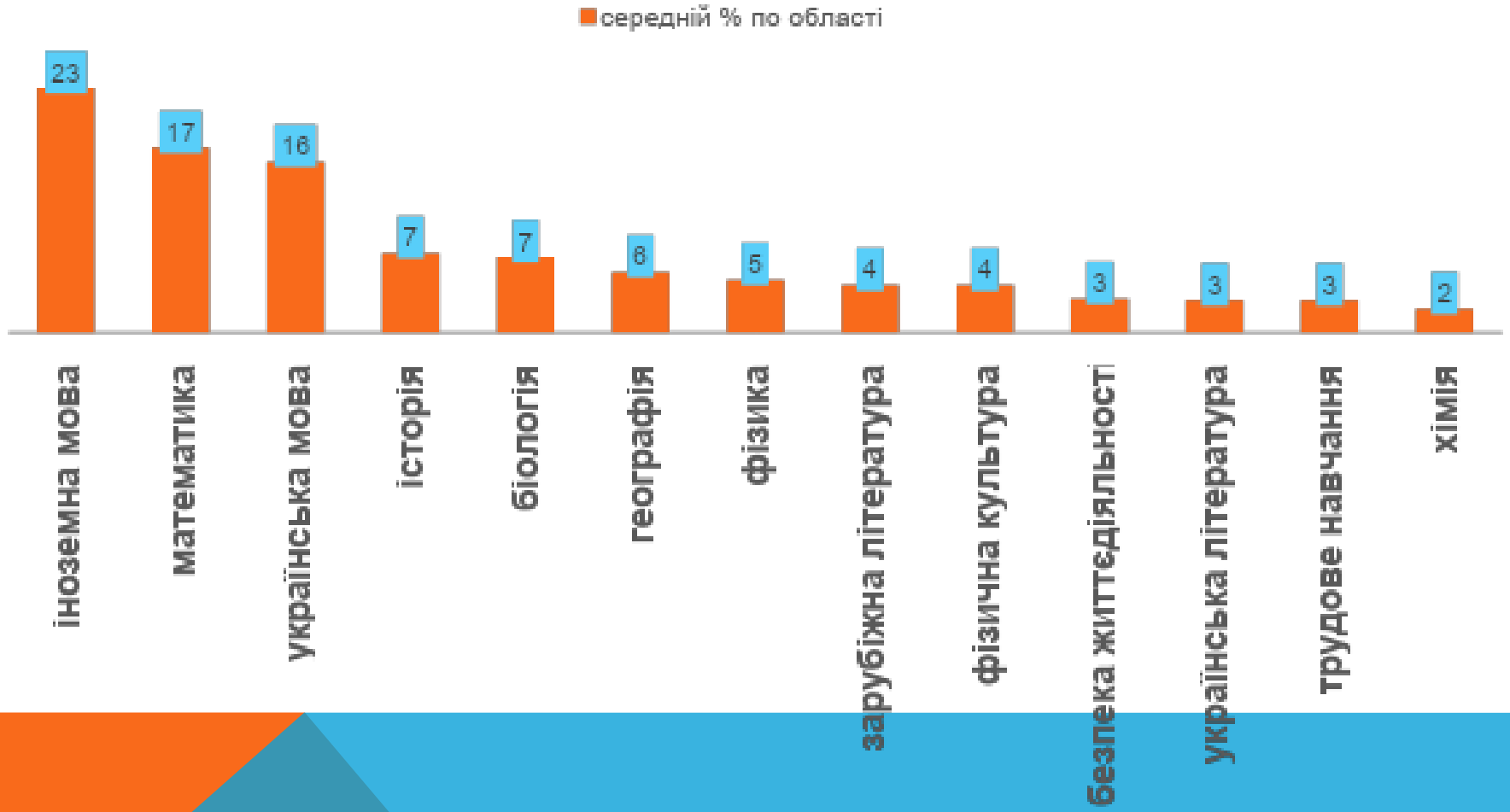

ФГ 8. Представники роботодавців

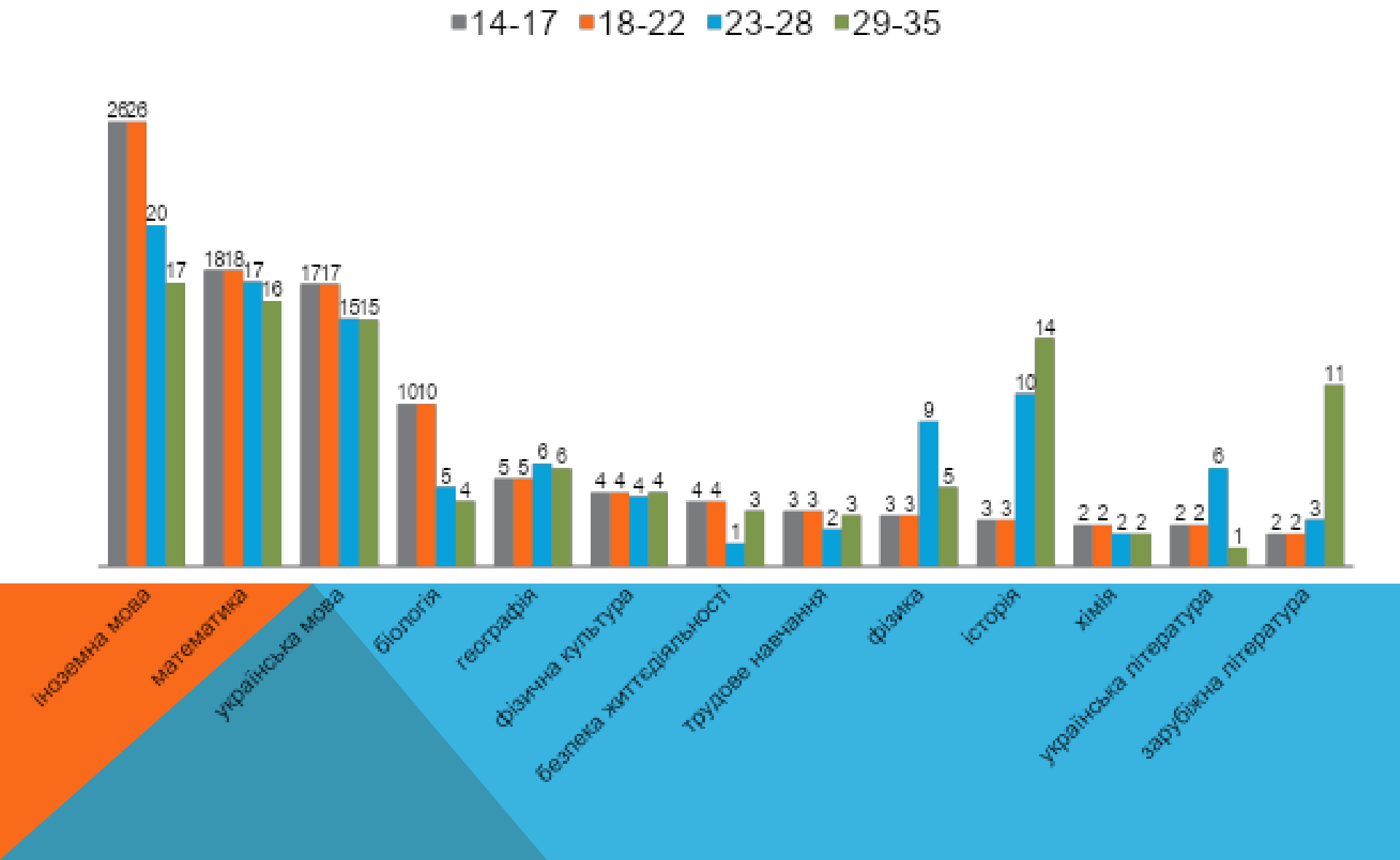
РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

РІВЕНЬ ТА ВПЛИВ ОСВІТИ

ЯКІ ШКІЛЬНІ ПРЕДМЕТИ ВИ ВВАЖАЄТЕ НАЙБІЛЬШ КОРИСНИМИ ДЛЯ ДОРОСЛОГО ЖИТТЯ (ЯКІ ВАМ ЗНАДОБИЛИСЯ У ЖИТТІ ЧИ МОЖЛИВО ЗНАДОБЛЯТЬСЯ) %

ЯКІ ШКІЛЬНІ ПРЕДМЕТИ ВИ ВВАЖАЄТЕ НАЙБІЛЬШ КОРИСНИМИ ДЛЯ ДОРОСЛОГО ЖИТТЯ (ЯКІ ВАМ ЗНАДОБИЛИСЯ У ЖИТТІ ЧИ МОЖЛИВО ЗНАДОБЛЯТЬСЯ) %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

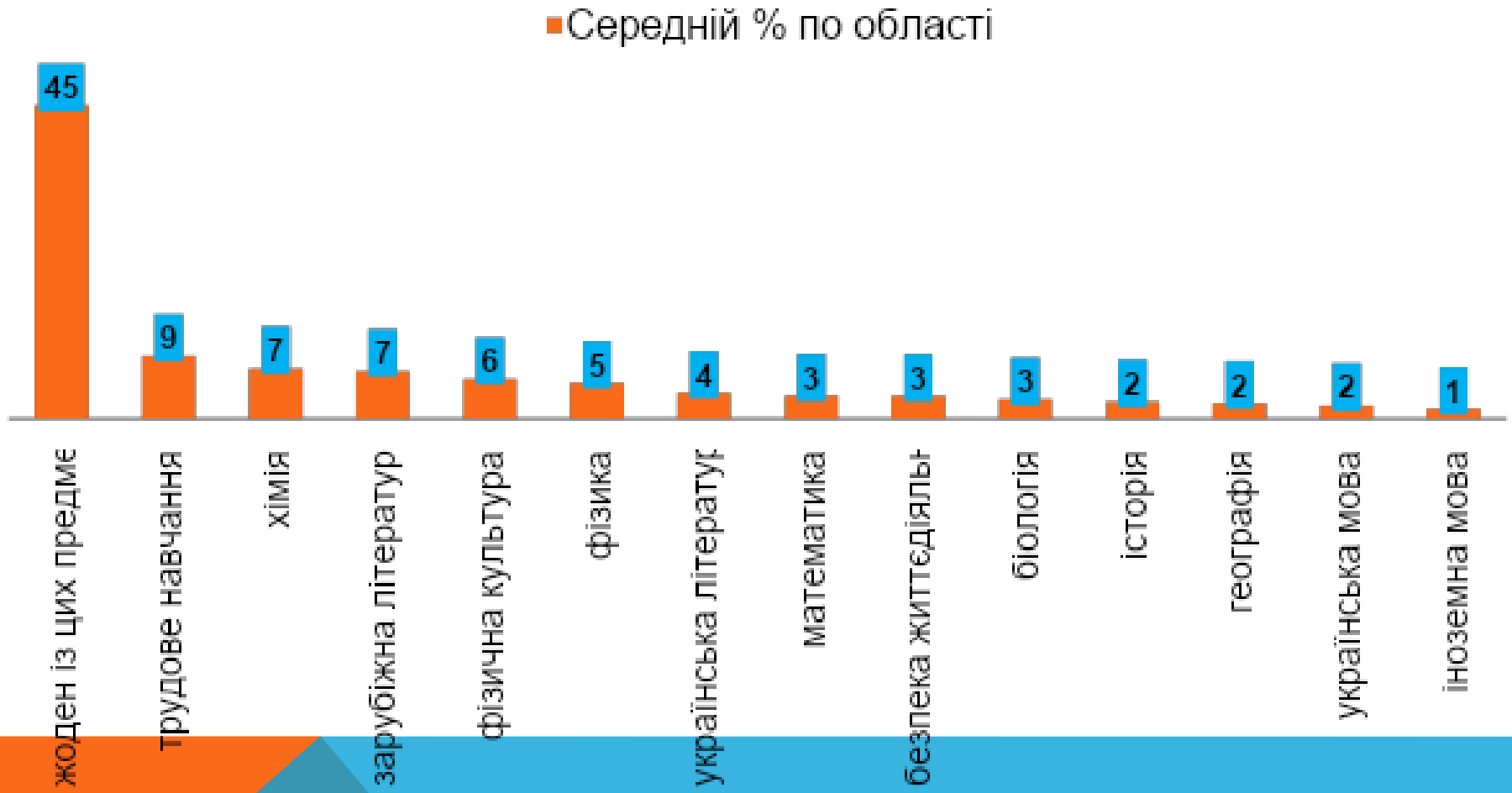
ЩОДО ВАЖЛИВОСТІ ПРЕДМЕТІВ

Усі вікові групи сприймають важливість іноземної мови. Проте, чим старші люди, тим значення іноземної є для них меншим. Також, у більшій мірі усі цільові групи погоджуються з тим, що більш важливими є предмети, ЗНО з яких обов'язкове.

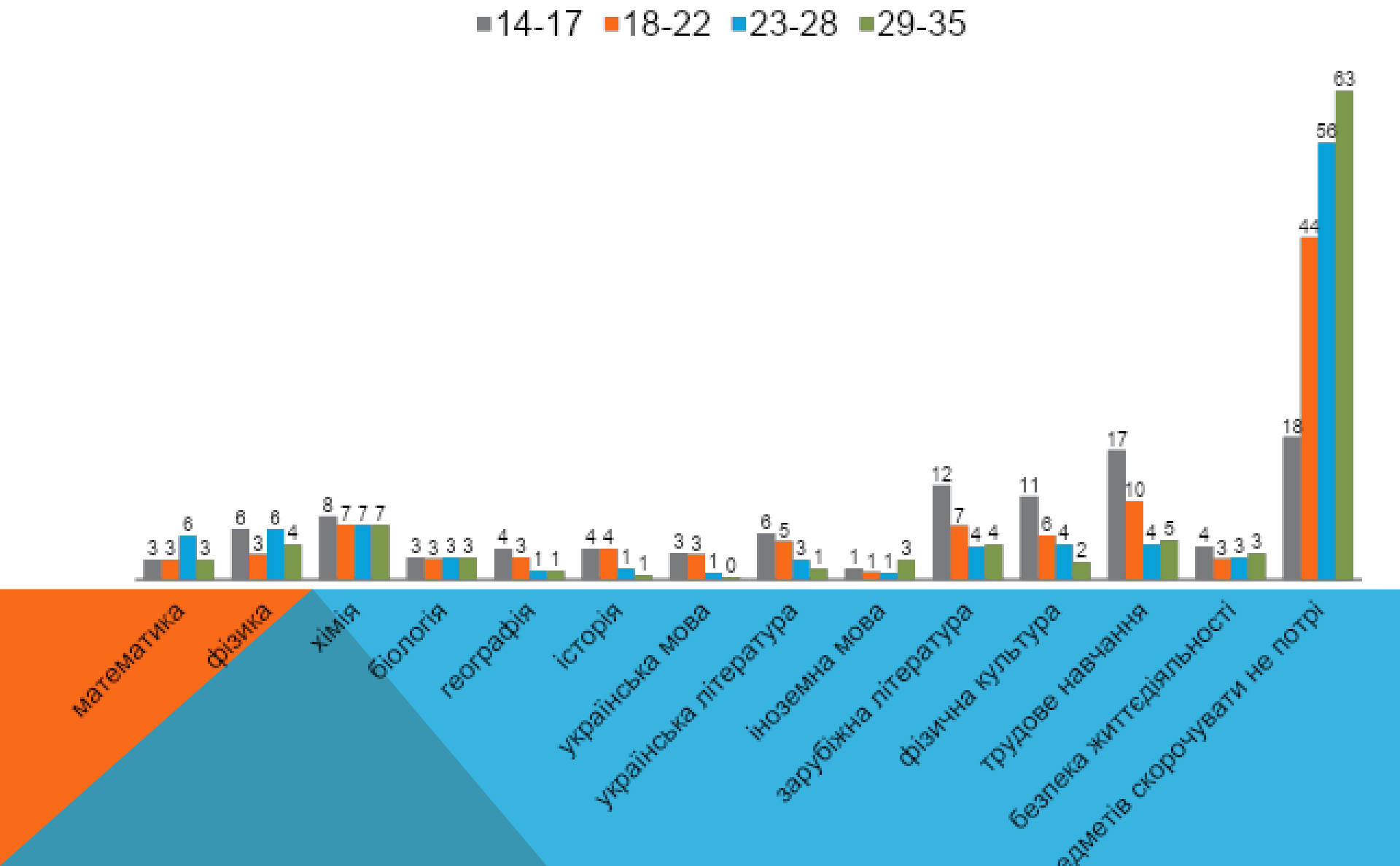
Цікава ситуація з предметом «історія»: чим старші люди, тим історія, як шкільний предмет важить більше.

У ФГ1, ФГ2 були надмірні зауваження щодо зарубіжної літератури. Експерти із ФГ7 наголошують на тому, що нинішні школярі читають менше і не захоплюються літературою.

А ЯКІ ВИ ВВАЖАЄТЕ НЕ ПОТРІБНИМИ ЧИ ТАКИМИ, ЩОБ ЇХ МОЖНА БУЛО ЗНАЧНО (ДО 50%) СКОРОТИТИ, %

А ЯКІ ВИ ВВАЖАЄТЕ НЕ ПОТРІБНИМИ ЧИ ТАКИМИ, ЩОБ ЇХ МОЖНА БУЛО ЗНАЧНО (ДО 50%) СКОРОТИТИ, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ

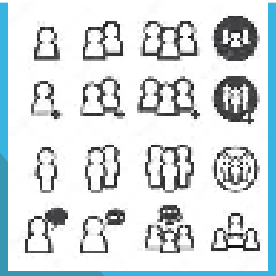
Усі вікові групи у своїй більшості проти скорочення викладання шкільних предметів. Проте, бачимо тенденцію: чим старші люди, тим менше вони схильні до урізання предметів. Натомість, молодші люди, особливо учні закладів профтехосвіти згодні з певним скороченням предметів, особливо хімії, зарубіжної літератури, трудового навчання та фізичної культури.

У ФГ1/ФГ2 (молодь до 18 років) відмічають, що фізкультура і трудове навчання предмети цікаві, але часто в школі на цих предметах відбувається трудова повинність (прибирання тощо). Також, в усіх ФГ жаліються на відсутність належних умов для занять фізкультурою, особливо жінки – стосовно наявності душу. Загальний висновок усіх ФГ у неналежній організації цих предметів, їх вторинності в ієрархії шкільних предметів

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ЩО ВАЖЛИВІШЕ У ЖИТТІ ДЛЯ УСПІХУ: ЗНАННЯ/НАВИЧКИ/ВМІННЯ, ЯКІ ДАЄ ШКОЛА, ЧИ ЗНАННЯ/НАВИКИ/ВМІННЯ, ЯКІ ДАЄ СІМ'Я І ДРУЗІ (СЕРЕДОВИЩЕ СПІЛКУВАННЯ)?, %

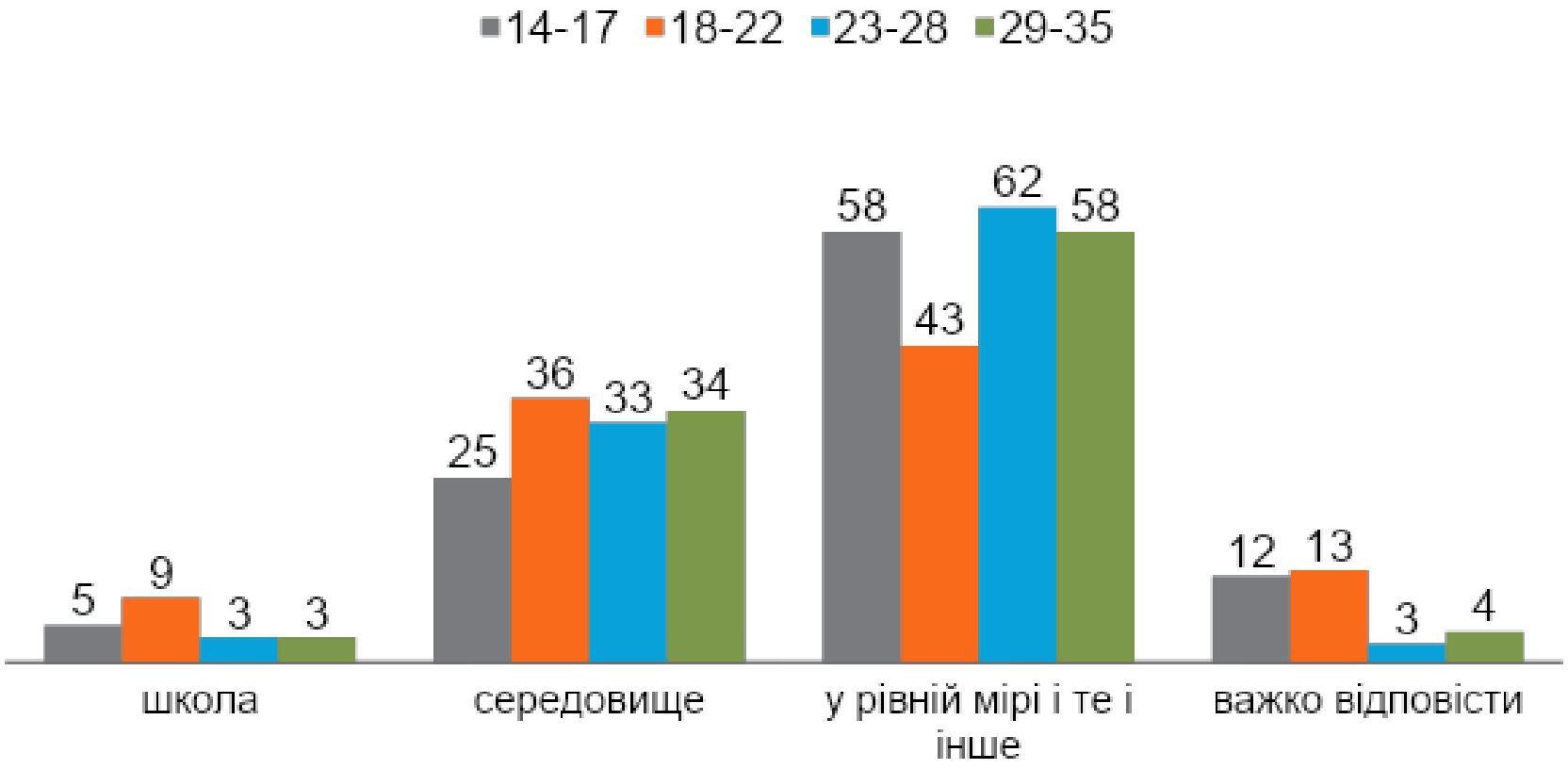

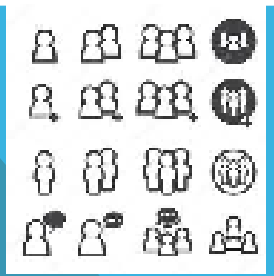

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ЩО ВАЖЛИВІШЕ У ЖИТТІ ДЛЯ УСПІХУ: ЗНАННЯ/НАВИЧКИ/ВМІННЯ, ЯКІ ДАЄ ШКОЛА, ЧИ ЗНАННЯ/НАВИКИ/ВМІННЯ, ЯКІ ДАЄ СІМ'Я І ДРУЗІ (СЕРЕДОВИЩЕ СПІЛКУВАННЯ)?, %

50/50

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩО ФОРМУЄ УСПІХ ШКОЛА ЧИ СЕРЕДОВИЩЕ?

Більшість анкет і учасники ФГ наголошують, що важливим є і школа і середовище. Проте, уточнюючі питання у ФГ свідчать, що все ж у більшій мірі успішну людину формує середовище. Так у більшості вважають учасники усіх ФГ.

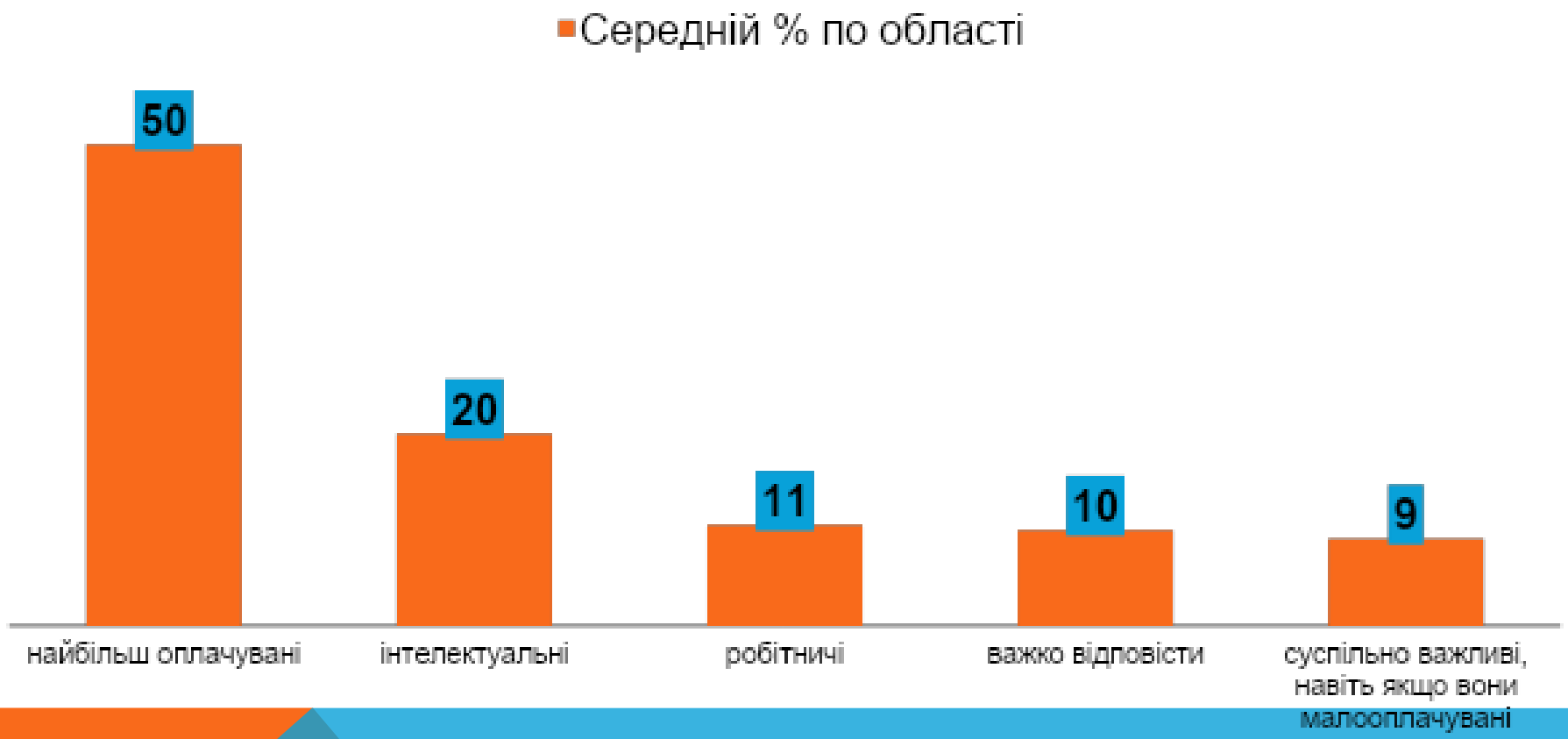
Причому ФГ5, ФГ6, ФГ7 при більшому фокусуванні на темі зауважують, що середовища формують цінності, погляди і характери, відношення до життя, позиції у житті, а значить і в майбутньому успіху/неуспіху.

У молодших вікових групах більший відсоток тих, кому ще важко розібратися і визначитись у цьому питанні. ФГ1, ФГ2 більше зосереджувалися на ролі сім'ї як середовища. Старші ФГ на ролі кола спілкування поза сім'єю, як середовища

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

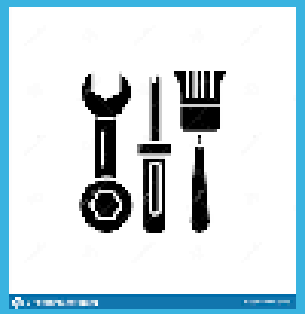
ПРОФОРІЄНТАЦІЯ

ЯКІ ПРОФЕСІЇ Є НАЙПРЕСТИЖНІШИМИ, НА ВАШУ ДУМКУ??, %

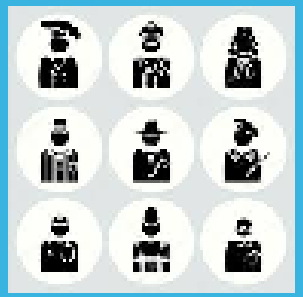

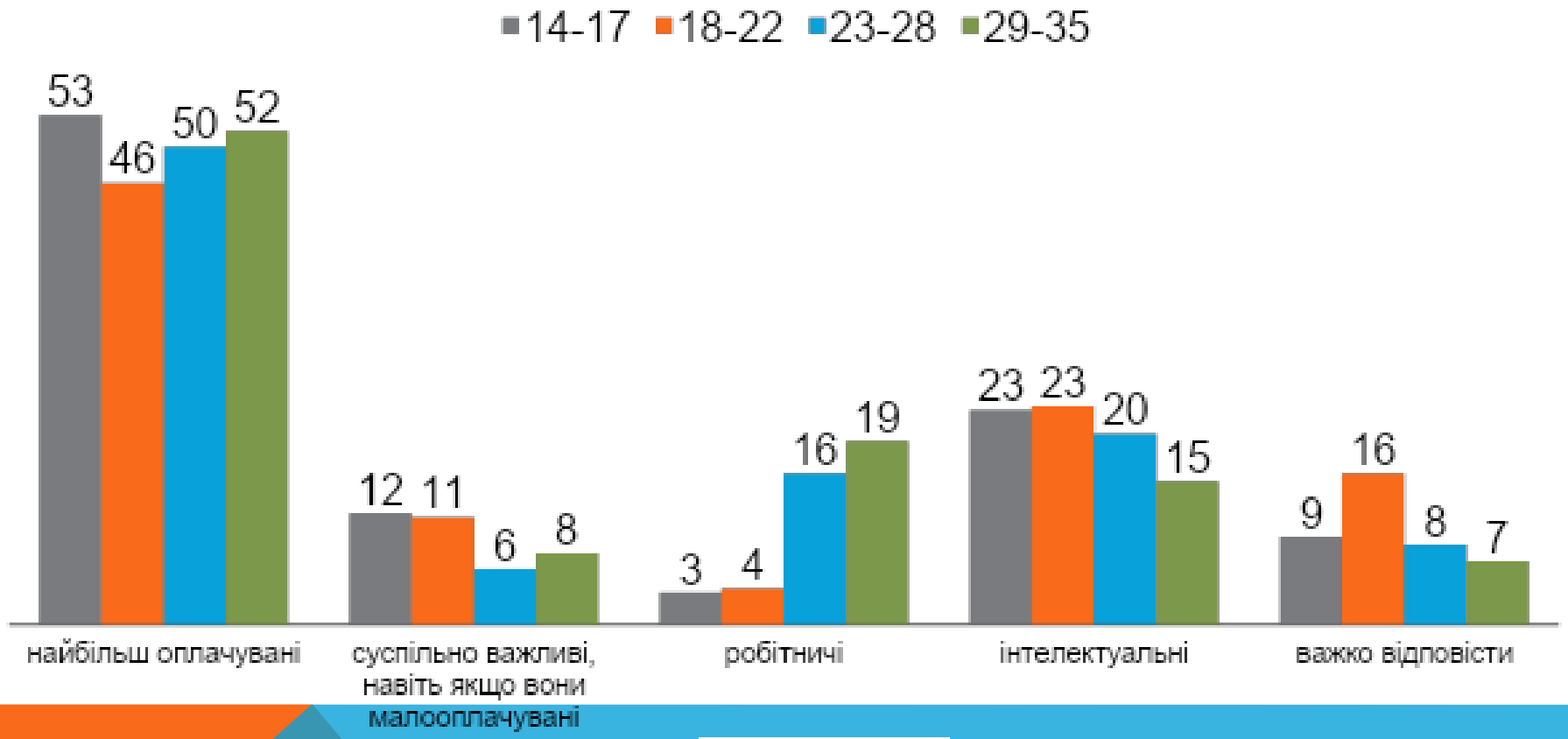

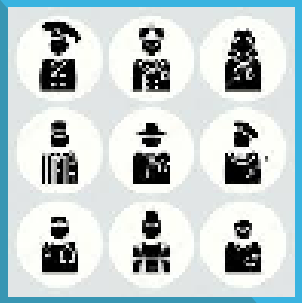

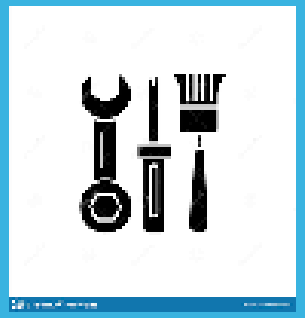

ЯКІ ПРОФЕСІЇ Є НАЙПРЕСТИЖНІШИМИ, НА ВАШУ ДУМКУ??, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО ПРЕСТИЖНОСТІ ПРОФЕСІЙ

Усі вікові групи в опитуваннях у більшості на перше місце ставили оплату. Престижна та професія, за яку платять більше.

Також, особливо у молодших групах відмічають суспільну важливість професій, що для старших – менш актуально.

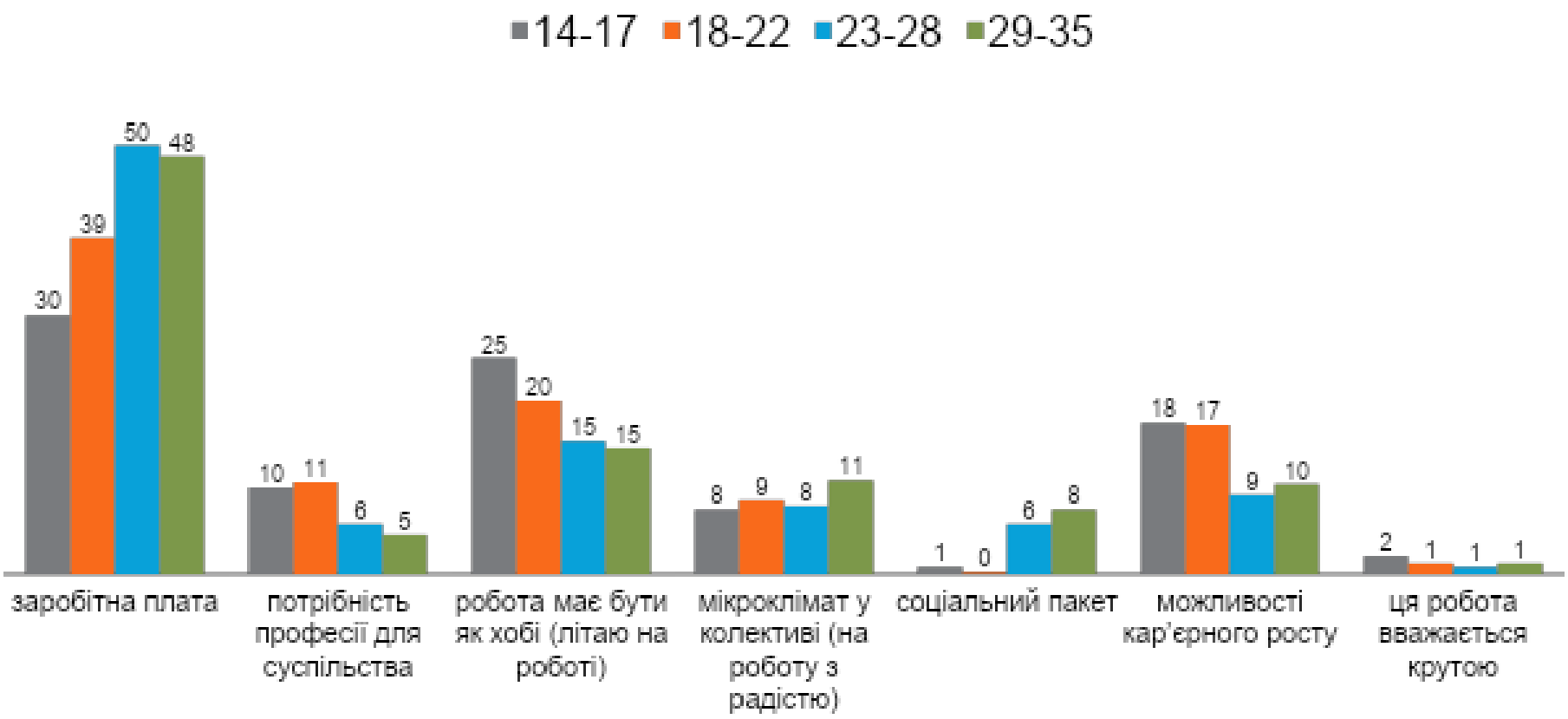
Також старші вікові групи схильно ставляться до робітничих професій. Молодші до творчих та інтелектуальних.

ФГ5, ФГ6 більш категоричні в оцінках. Престижність професії – її оплата. І тому зварювальник чи механік СТО престижніший, ніж вчитель чи службовець чи «офісний планктон». Більш категоричними в цих питаннях є чоловіки, які прямо заявляють, що у молоді роки помилялися і (кілька відміток учасників) маючи дипломи про вищу освіту – працюють за робітничими спеціальностями і від того почуваються впевненіше. ФГ7 теж консенсусно стверджує, що профорієнтація школярів має відбуватися з ухилом на робітничі професії, як такі, що дають змогу краще пристосуватись у житті.

ЩО ВИ ВВАЖАЄТЕ КРИТЕРІЄМ УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЇ (ТІЛЬКИ 2 ВАРІАНТИ)?, %

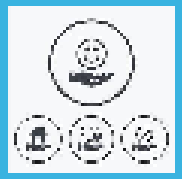
ЩО ВИ ВВАЖАЄТЕ КРИТЕРІЄМ УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЇ (ТІЛЬКИ 2 ВАРІАНТИ)?, %

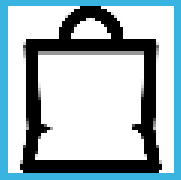

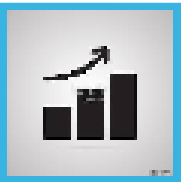

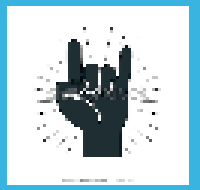

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО КРИТЕРІЇВ УСПІШНОСТІ ПРОФЕСІЇ

Чим старше вікова група, тим більше значення має заробітна плата і менше хобі та кар'єрний ріст.

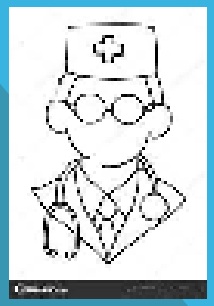
Молодшим же важливо і те, чи цікава їм особисто ця робота і її потрібність суспільству.

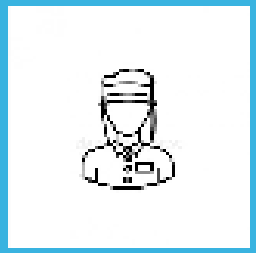
ФГ5, ФГ6, ФГ7 теж погоджуються, що чим старше людина, тим менше мрій і більше прагматизму у плані роботи і кар'єри. І оплата праці є основним критерієм успішності професії

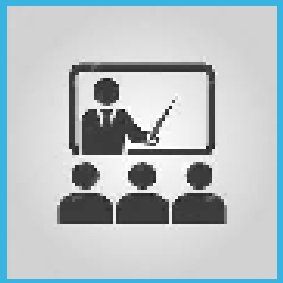
КИМ БИ ВИ НІЗАЩО НЕ СТАЛИ ПРАЦЮВАТИ?, %

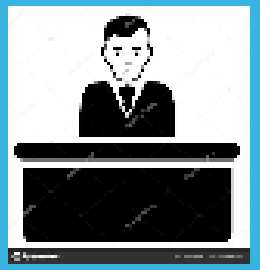

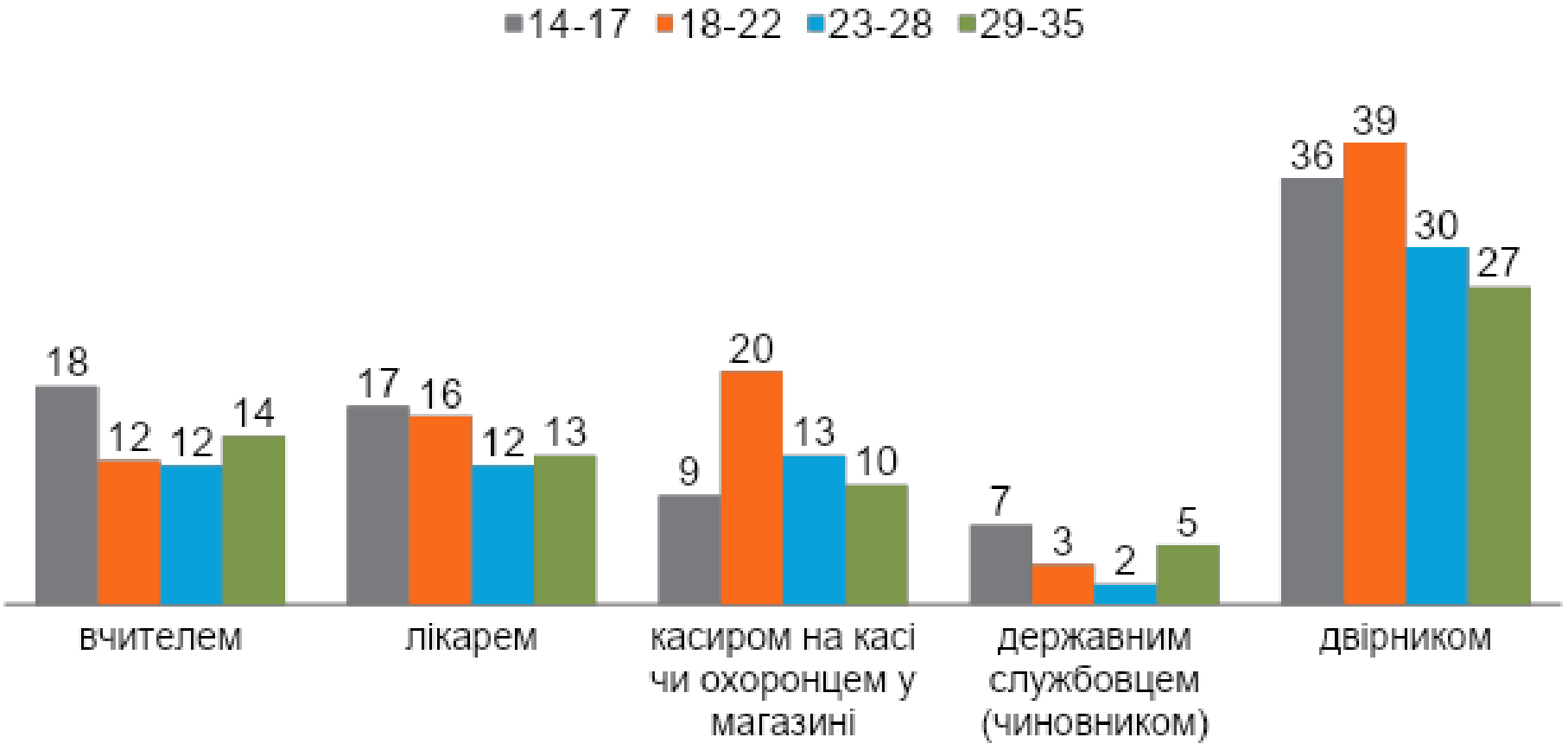

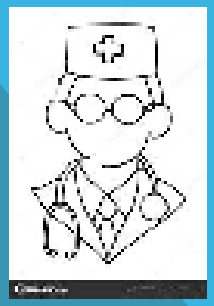

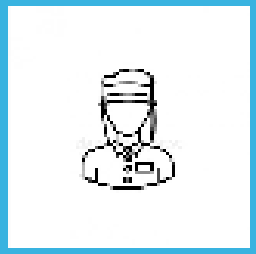

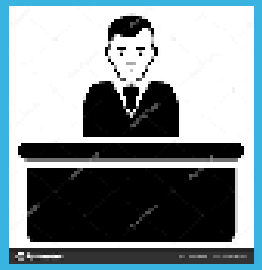
КИМ БИ ВИ НІЗАЩО НЕ СТАЛИ ПРАЦЮВАТИ?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

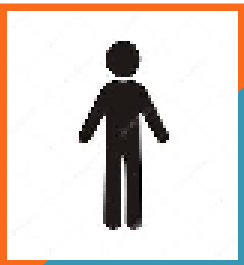
ЩОДО ПРЕСТИЖНОСТІ ПРОФЕСІЙ

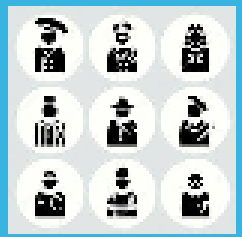
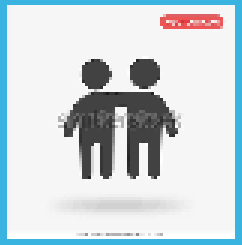
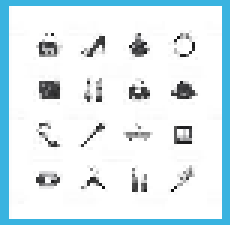
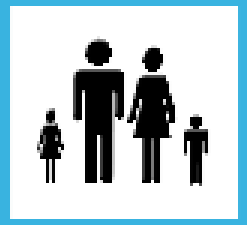
Чим молодша вікова група, тим вона категоричніша щодо престижності професій. Молоді люди не хочуть бути «непрестижними» в праці. Тому і двірниками бути не хочуть. ФГ1, ФГ2, ФГ3 учасники зізнаються, що бути двірником чи охоронцем – у багатьох сім'ях це як пугало для дітей стосовно непрестижності і неуспішності в житті: «Ось не будеш вчитися – будеш працювати двірником», або «Ти погано вчишся – тебе навіть працювати касиром в магазин не візьмуть».

З роками подібні професійні забобони меншають. ФГ5/ФГ6 у значно меншій мірі схильні виділяти непрестижність професій. Дехто із учасників із дипломами вишів самі працювали за кордоном на непрестижних роботах двірників, прибиральників і касирів. Експерти ФГ7 заявляють що ієрархія престижних/непрестижних професій часто надумана, особливо в глибинній провінції (села, селища) і батьки тягнуться з останніх сил, щоб діти вивчились і «вийшли в люди», але врешті життя саме розставляє крапки над «і» і з віком погляди людей міняються, особливо тих, хто вже побував за кордоном.

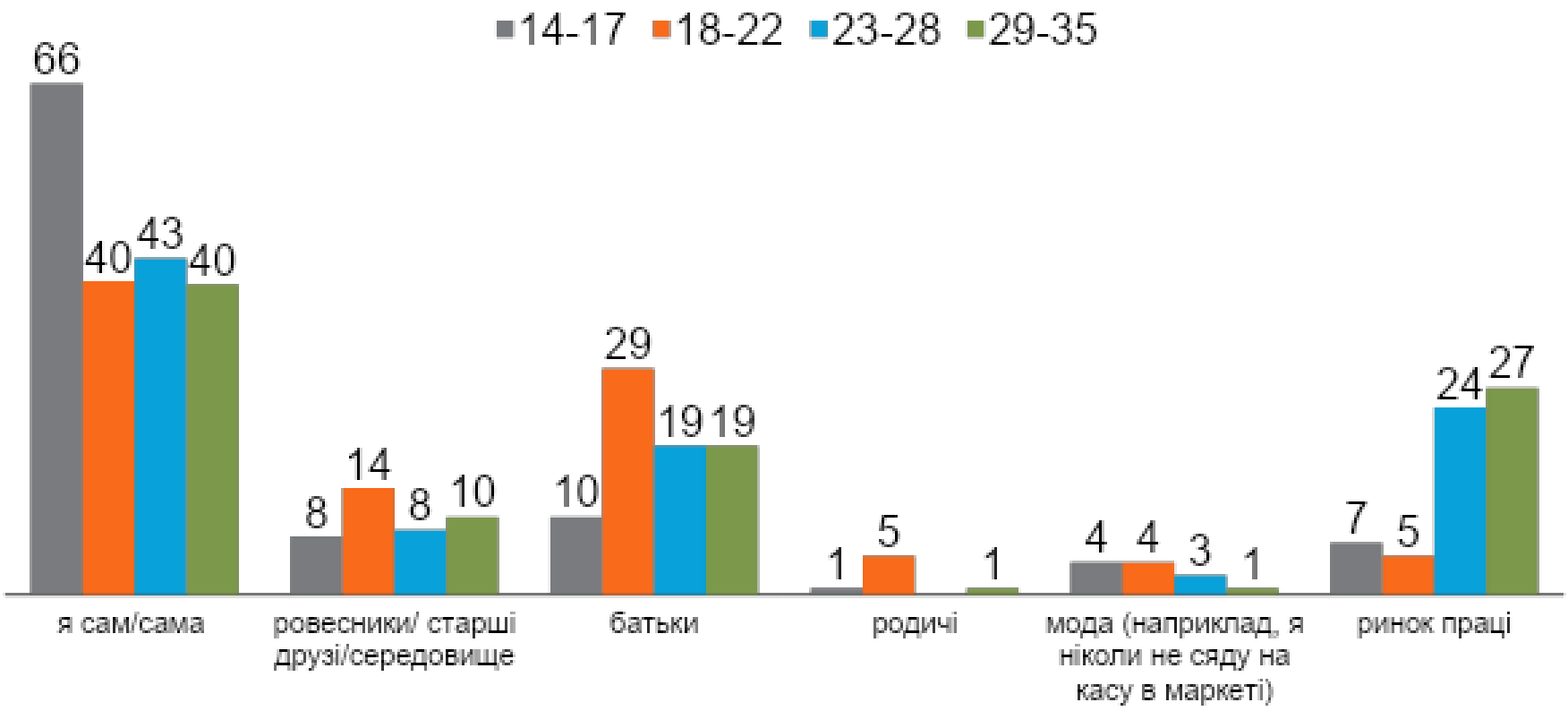
ХТО, НА ВАШУ ДУМКУ, МАЄ ЧИ МАВ НАЙБІЛЬШИЙ ВПЛИВ НА ВИБІР ПРОФЕСІЇ/ОСВІТИ (ВАШЕ БАЧЕННЯ ЧИ ВАШ ДОСВІД У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВІКУ)?, %

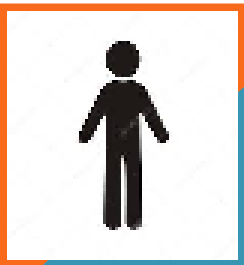

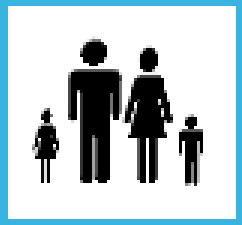
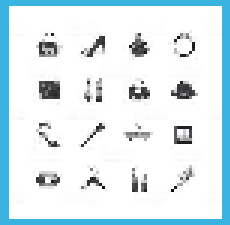
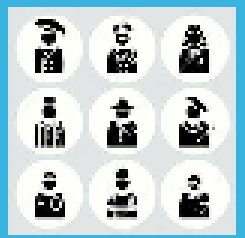

ХТО, НА ВАШУ ДУМКУ, МАЄ ЧИ МАВ НАЙБІЛЬШИЙ ВПЛИВ НА ВИБІР ПРОФЕСІЇ/ОСВІТИ (ВАШЕ БАЧЕННЯ ЧИ ВАШ ДОСВІД У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВІКУ)?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ

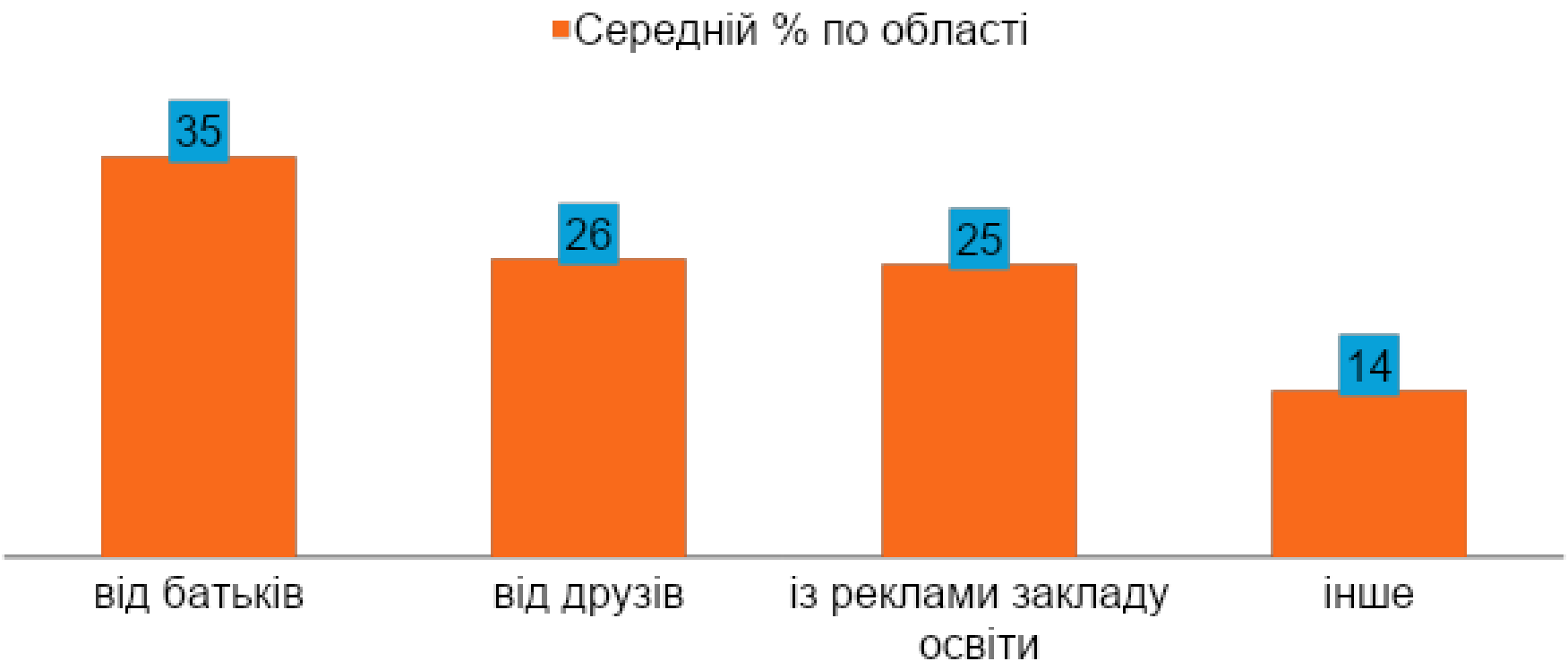
В анкетах більшість зазначає, що вибирали професію самі. У меншій мірі на вибір впливали батьки.

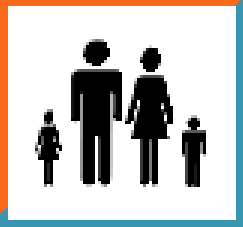
Особливо наполягають на самостійності вибору школярі, учні профтехосвіти, першокурсники ЗВО. Більш старші люди більше згадують про роль батьків та ринок праці (мається на увазі – яка професія буде більш оплачуваною та затребуваною).

Учасники ФГ1,2,3 теж у переважній більшості стверджують , що остаточний вибір професії їм не нав'язувався, проте корегувався від порад батьків чи родичів.

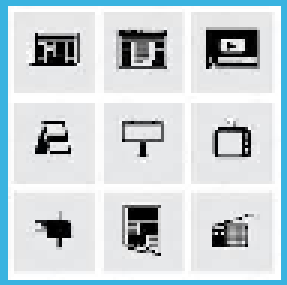
Учасники старших ФГ натомість згадують, що на них вплив батьків при виборі професії мав більше місце. У ФГ7 відзначають, що молоді люди зараз самі не помічають м'якого нав'язування батьками чи родичами їх вибору. І насправді в уяві молоді самостійний вибір є попередньо нав'язаним у сім чи середовищі через розмови про престижність важливість, соціальний статус тощо.

ЗВІДКИ ВИ ЧЕРПАЄТЕ (ЧЕРПАЛИ В МИНУЛОМУ) ІНФОРМАЦІЮ ПРО МОЖЛИВОСТІ ВСТУПУ ТА КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ЯКИЙ МАЄ ВАС ВИВЕСТИ ДО УСПІХУ?, %

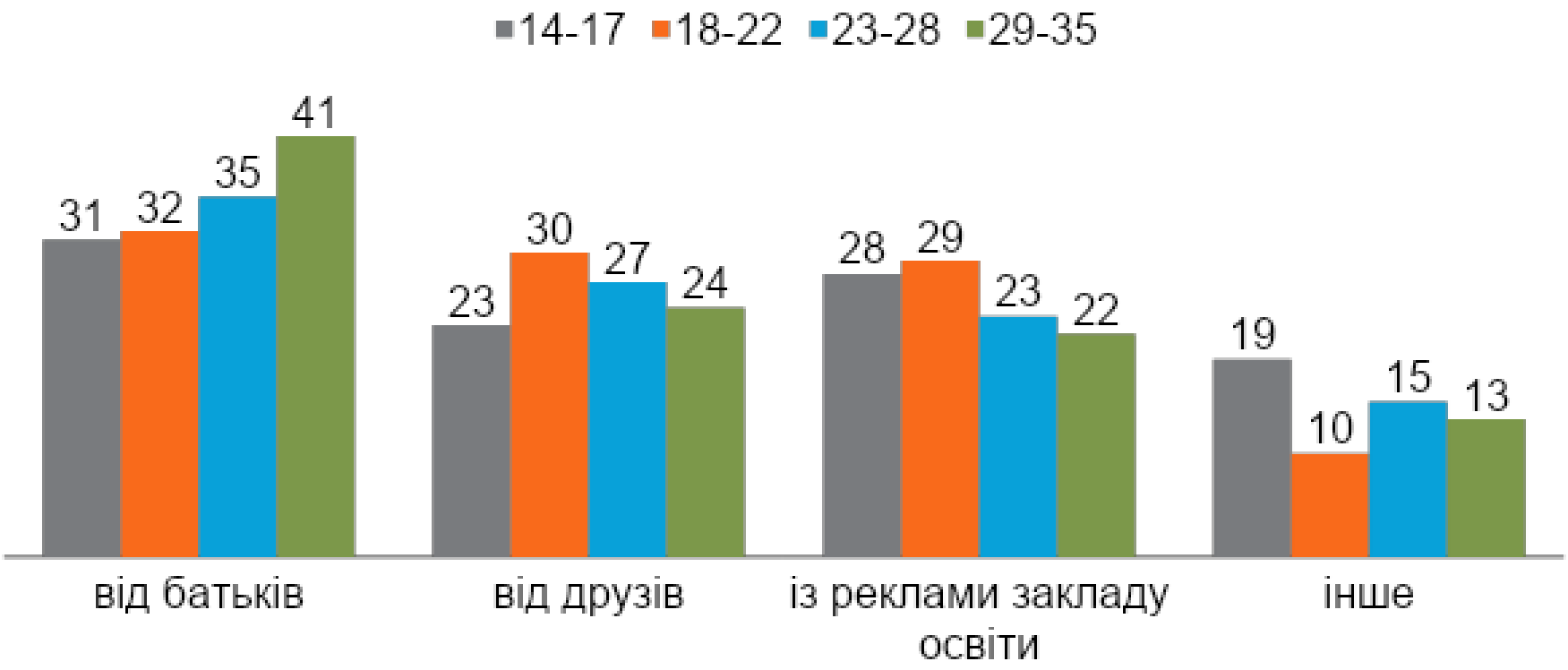

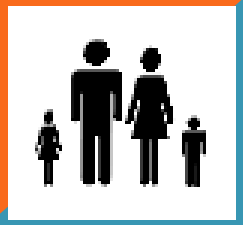

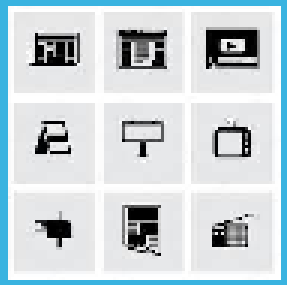

ЗВІДКИ ВИ ЧЕРПАЄТЕ (ЧЕРПАЛИ В МИНУЛОМУ) ІНФОРМАЦІЮ ПРО МОЖЛИВОСТІ ВСТУПУ ТА КРИТЕРІЇ ВИБОРУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ЯКИЙ МАЄ ВАС ВИВЕСТИ ДО УСПІХУ?, %

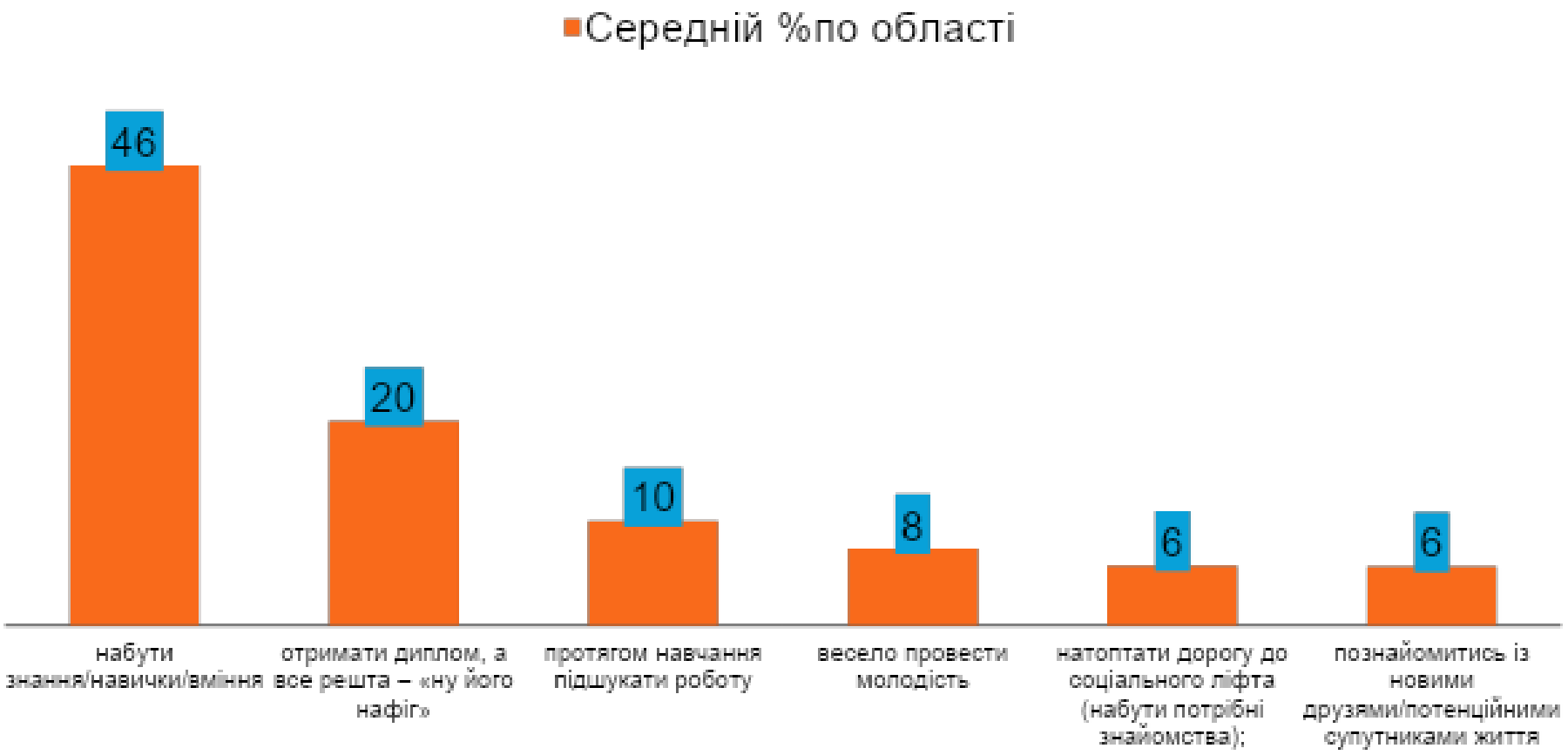

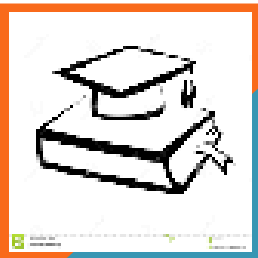
ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИБІР ЗАКЛАДУ

І дані анкетування і учасники ФГ у більшості дають можливість говорити про збільшення профорієнтаційної роботи самих закладів. Або безпосередньо від закладів, або від старших друзів, які там навчаються.

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, КОЛИ ВИ ВСТУПИЛИ/ВСТУПИТЕ ДО ЗВО, ВАША ОСНОВНА МОТИВАЦІЯ (БУДЕ/БУЛА)?, %

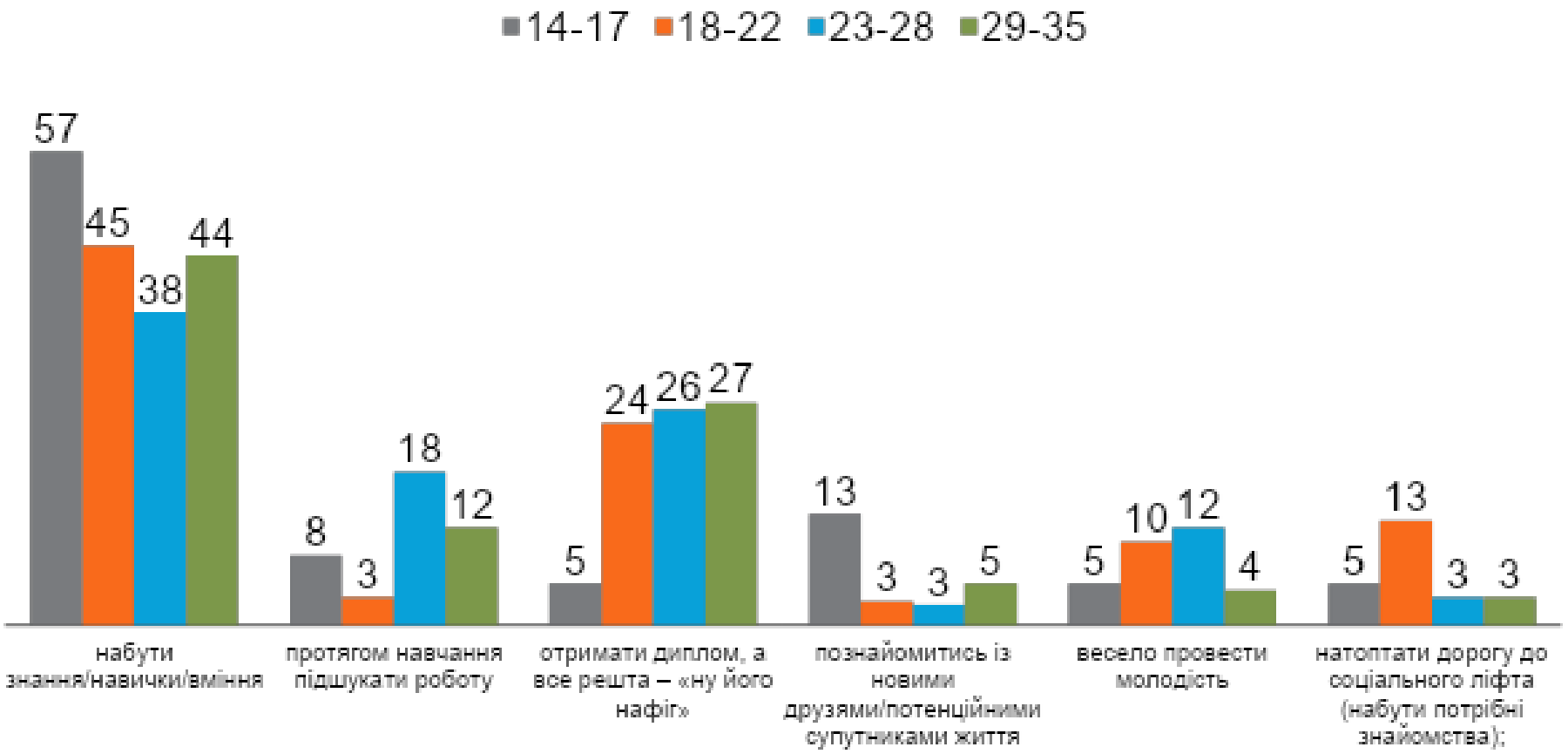

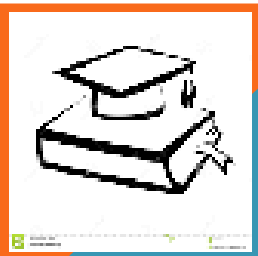

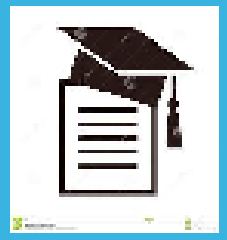

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, КОЛИ ВИ ВСТУПИЛИ/ВСТУПИТЕ ДО ЗВО, ВАША ОСНОВНА МОТИВАЦІЯ (БУДЕ/БУЛА)?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП
ЩОДО МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ

Чим молодша вікова група, тим ми фіксуємо більше мотивації знання/навички/вміння. У ФГ1,2,3 і учасники більше наголошують на такій мотивації.

Проте, ці твердження дещо коригуються учасниками ФГ. Так, починаючи з ФГ4 (студенти випускних курсів), а також ФГ5,6 більше схильні думати, що справжньою мотивацією слід вважати отримання диплома, весело провести час і завести нових друзів чи супутників життя.

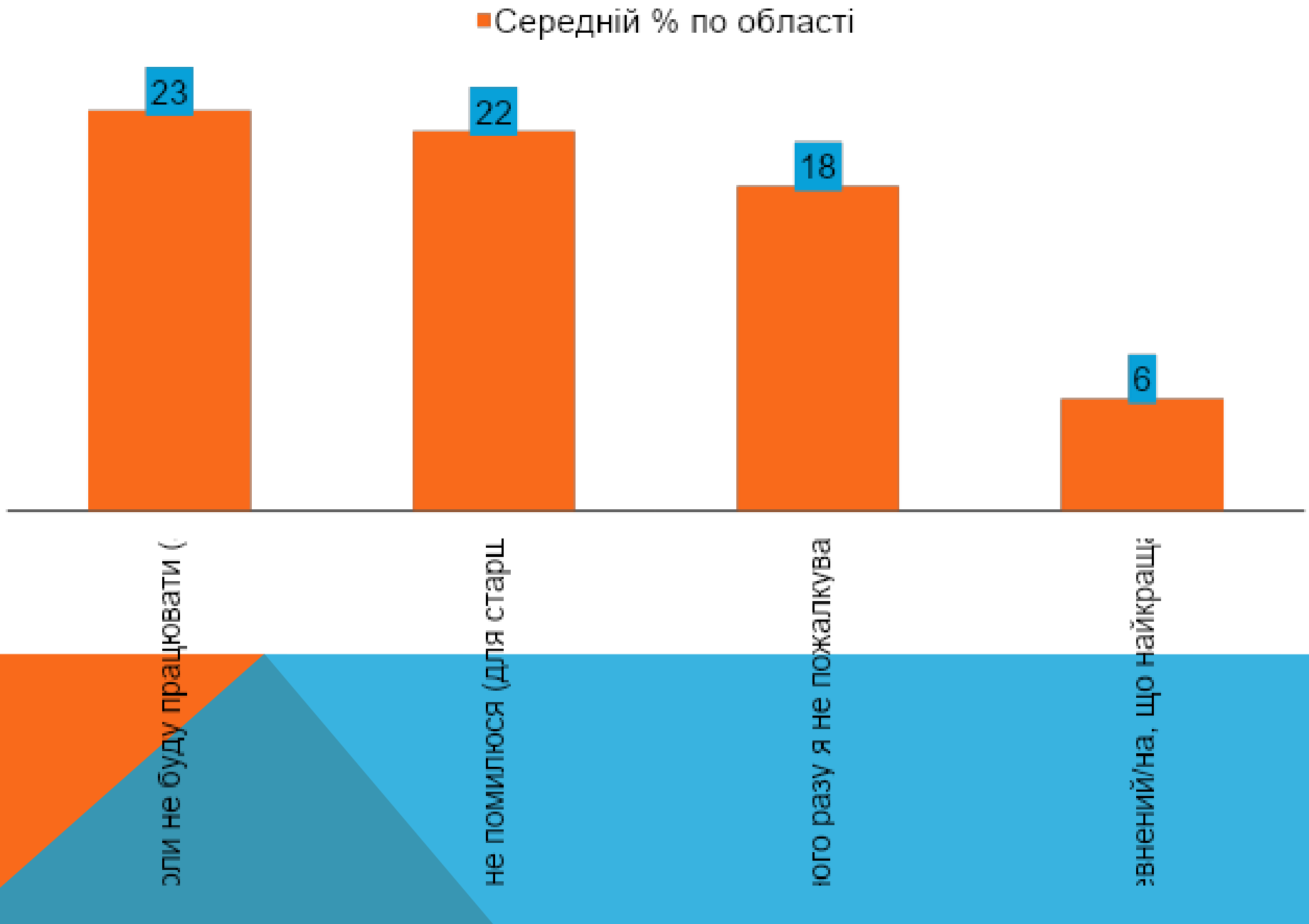
Учасники ФГ7 переважно стверджують, що насправді бажання вчитися у студентів перегоряє після 1 вересня. І більшість хочуть отримати диплом. І нинішня мотивація нинішніх школярів у більшості випадків є самообманом. Вони наголошують, що це є проблемою суспільства – відсутність у більшості жаги знань/вмінь/навичок. А особливо у стінах нинішніх навчальних закладів.

Хоча, слід відмітити, усі ФГ роблять поправку, що ці твердження – це лише показують тенденцію. А насправді багато хто із студентів має схильність і бажання навчатися.

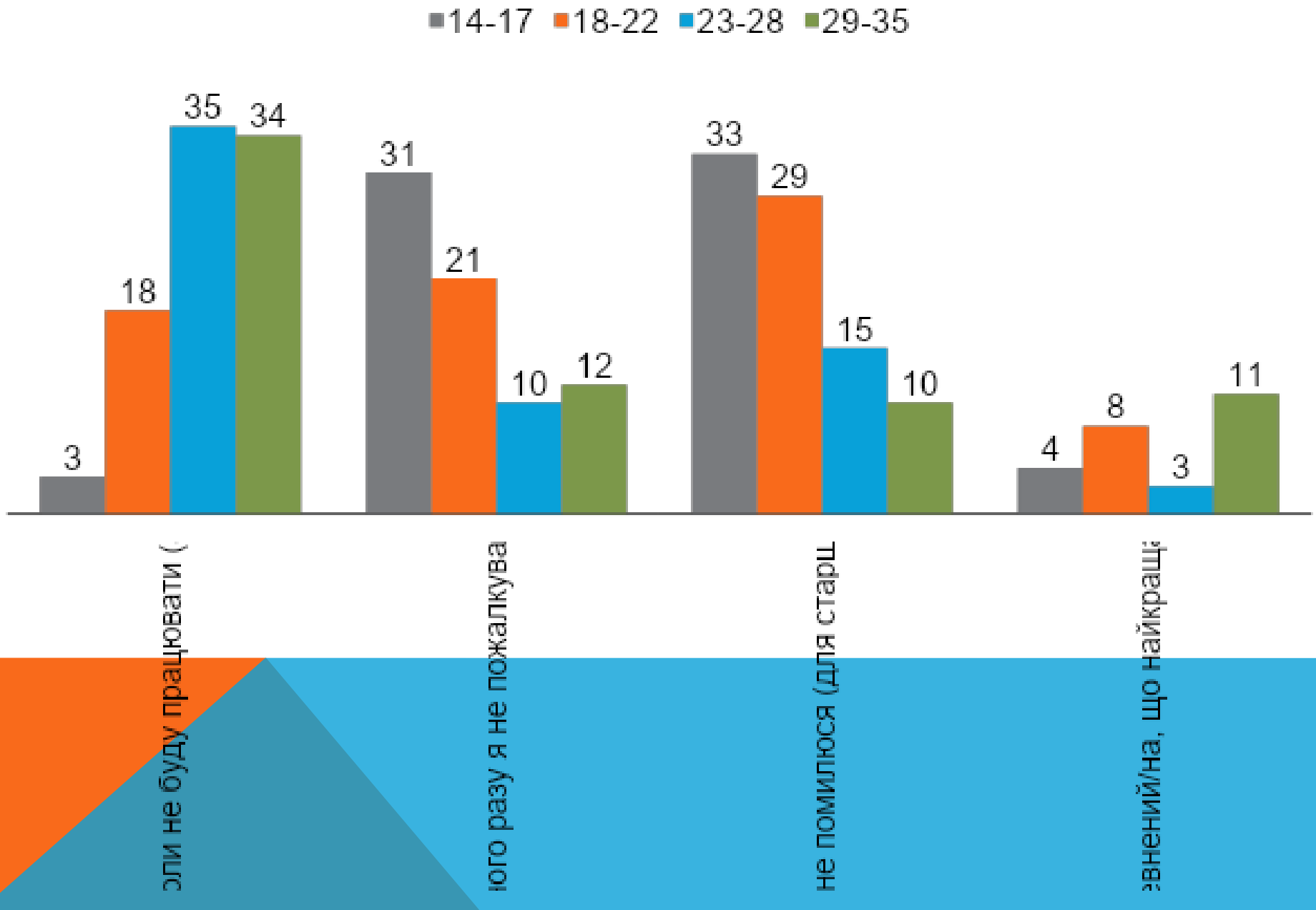
На уточнююче питання (учасникам пропонувалося вивести консенсусну цифру) скільки відсотків до ЗВО чи профтехосвіти йде за дипломом чи за знаннями виявилося:

ФГ1 60/40; ФГ2 50/50; ФГ3 70/30, ФГ4,5,6 80/20. А експерти були іще більше категоричними і вважають, що насправді за знаннями приходять лише 10% молодих людей, решта готові мучитись лише для диплома.

ЧИ СПОДІВАЄТЕСЬ (АБО СПОДІВАЛИСЬ) ВИ ПРАЦЮВАТИ ЗА ОБРАНОЮ У **17** РОКІВ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ?, %

ЧИ СПОДІВАЄТЕСЬ (АБО СПОДІВАЛИСЬ) ВИ ПРАЦЮВАТИ ЗА ОБРАНОЮ У **17** РОКІВ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП
ЩОДО ОБРАНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Більшість у вікових групах 23-28 та 29-35 вже не працюють по обраній у 17 років спеціальності, або змінять її найближчим часом.

Тільки школярі та учні профтехосвіти та студенти першого курсу ще поки що більшості своїй оптимістично впевнені у своєму виборі. Хоча, багато хто і вважає, що доведеться перенавчатись.

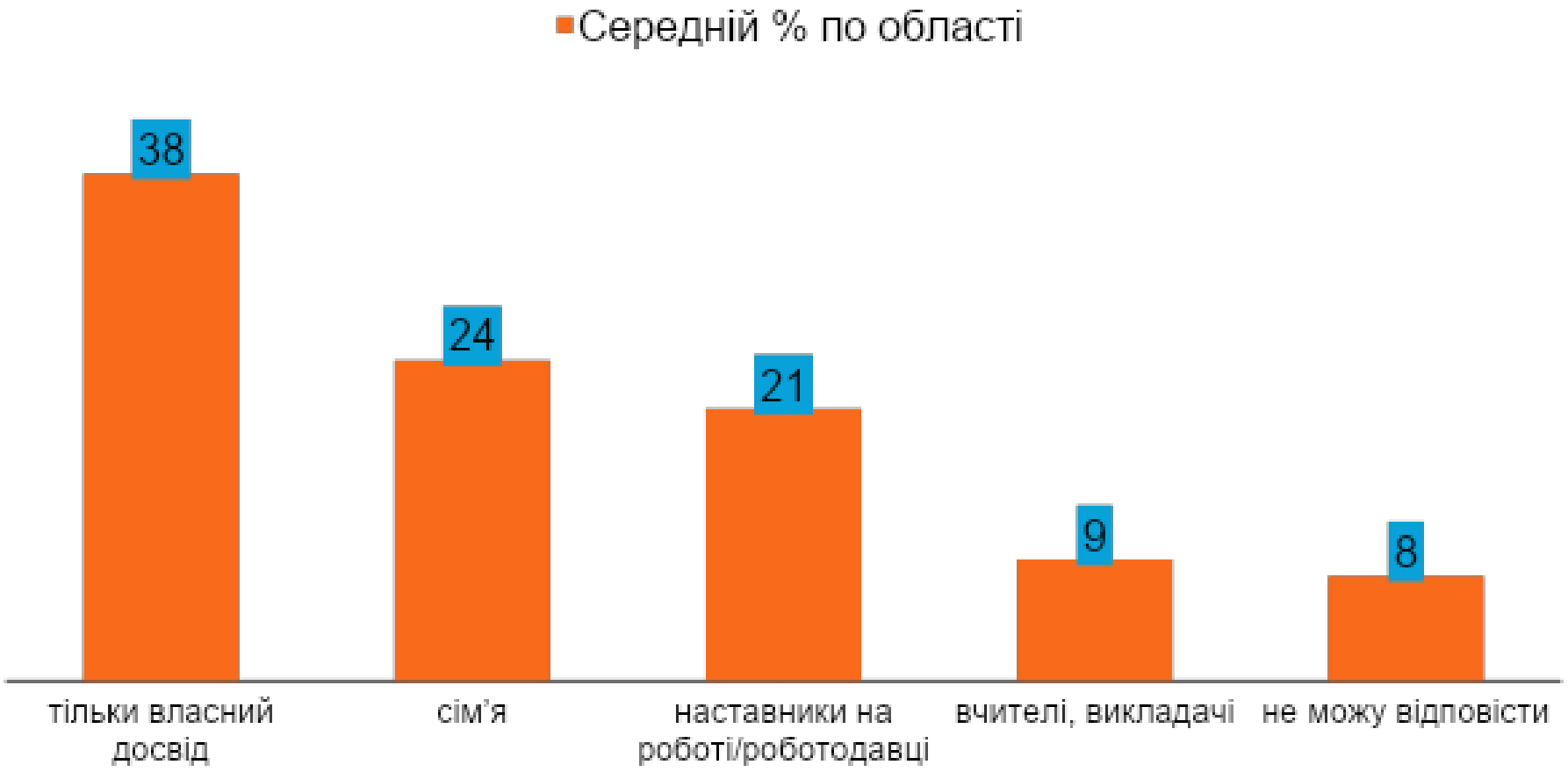
У ФГ1,2,3 впевнені, що перенавчання буде стосуватися не стільки вибраної професії, скільки отриманням нових навиків у вже вибраній професії. Тобто раз отримавши професію, будуть навчатися або суміжним спеціальностям, або навчатися новим технологіям у вибраній спеціальності.

ФГ4 займає проміжне місце. У ФГ5,6 налаштовані менш оптимістично і вважають що в житті вони або вже працюють не за обраною спеціальністю (як правило за нижчою кваліфікацією чи на менше престижній роботі)

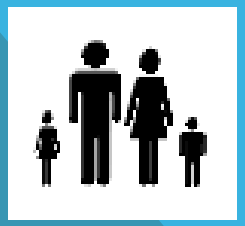
Експерти з ФГ7 та ФГ5,6 вважають, що проблема у неправильній профорієнтаційній політиці у країні. А саме те, що діти вступають до ЗВО і обирають професію, коли вони ще не сформувалися і не знають, чого на справді хочуть і чого очікувати від життя. Тому часто перший вибір професії є невдалим. Другим чинником вважають моду на професії. І як наслідок – перезавантаження ринку праці одними спеціалістами і нестача інших. І це теж докір державі.

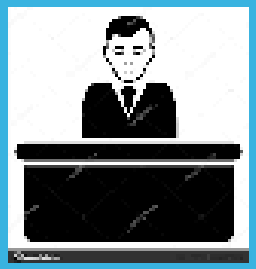
Учасники усіх ФГ схильні стверджувати, що у майбутньому їм ще не раз доведеться перенавчатися і це є основним викликом 21 століття.

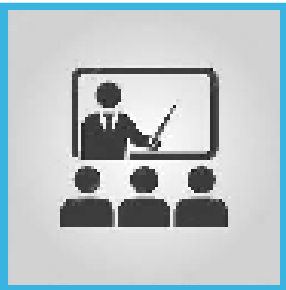
ХТО, НА ВАШУ ДУМКУ, ДАЄ БІЛЬШЕ НЕОБХІДНИХ НАВИКІВ ДЛЯ БІЛЬШОЇ УСПІШНОСТІ У ЖИТТІ?, %

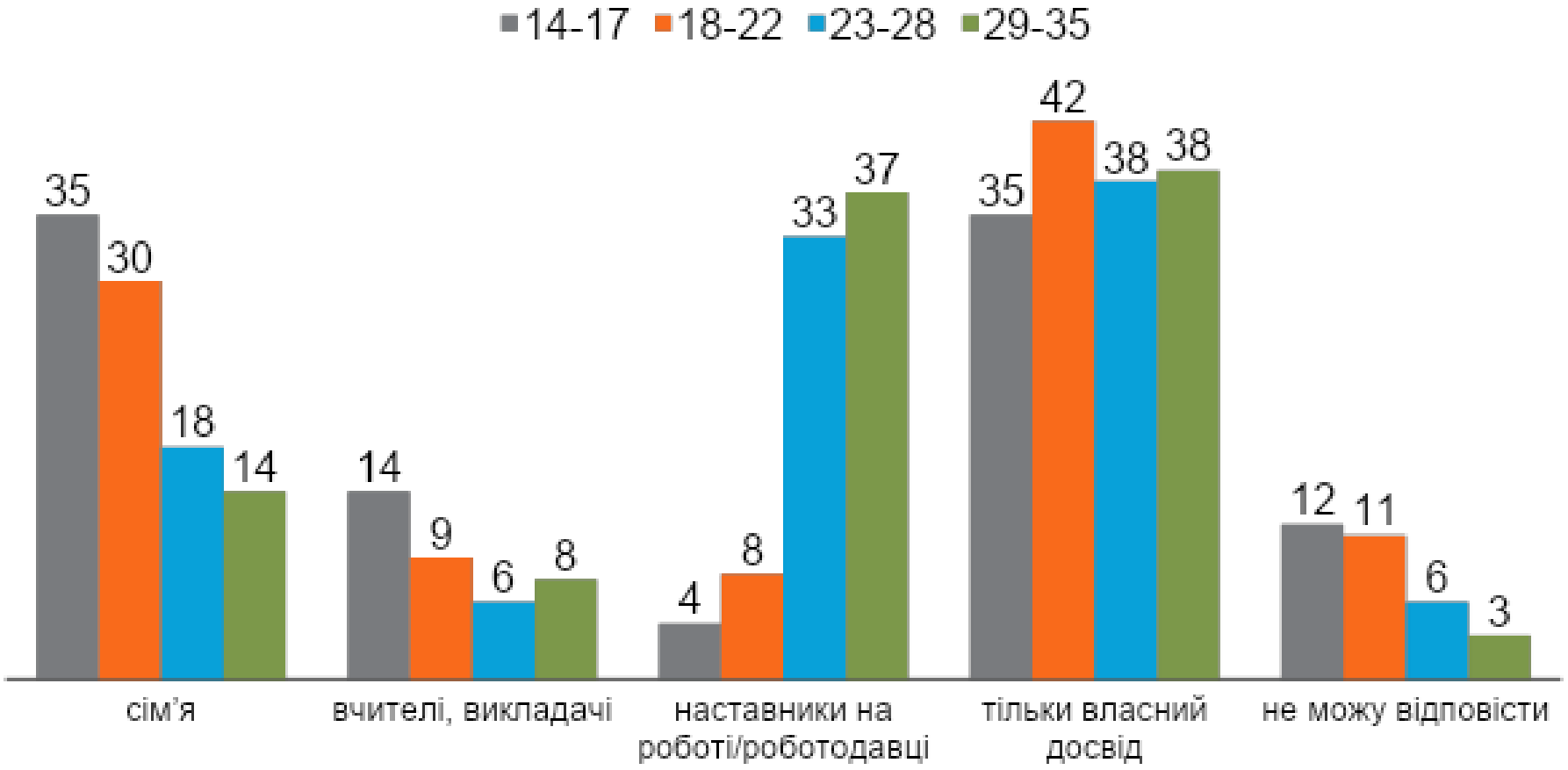

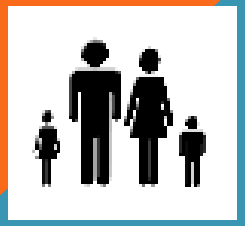

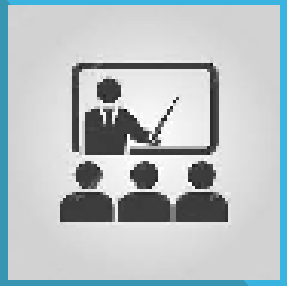

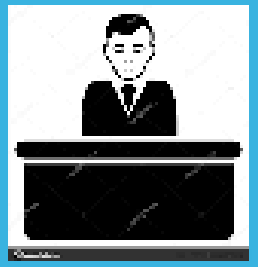

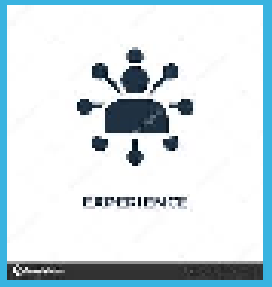
ХТО, НА ВАШУ ДУМКУ, ДАЄ БІЛЬШЕ НЕОБХІДНИХ НАВИКІВ ДЛЯ БІЛЬШОЇ УСПІШНОСТІ У ЖИТТІ?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩО БІЛЬШЕ ДАЄ

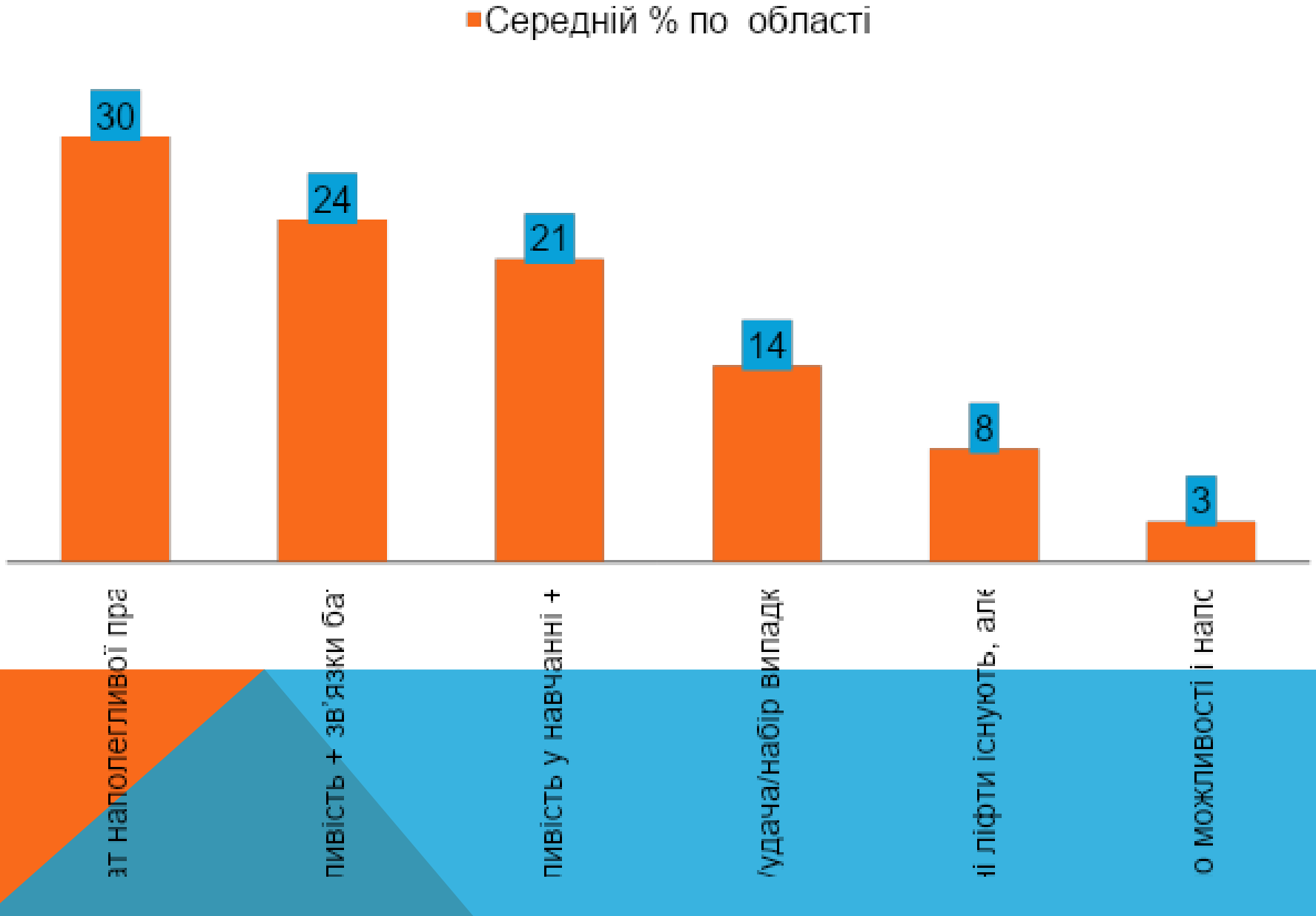
Власний досвід дає більше правильних навиків для успіху. І це єдине в чому співпадають думки у цільових групах.

Натомість, абсолютно протилежні представники вікових груп у твердженнях, де більше здобувається для успіху. Молодші вважають що до цього спричиняють сім'я і школа, більш старші – що вони більше отримали поза сім'єю, школою чи вишем, а безпосередньо у дорослому житті.

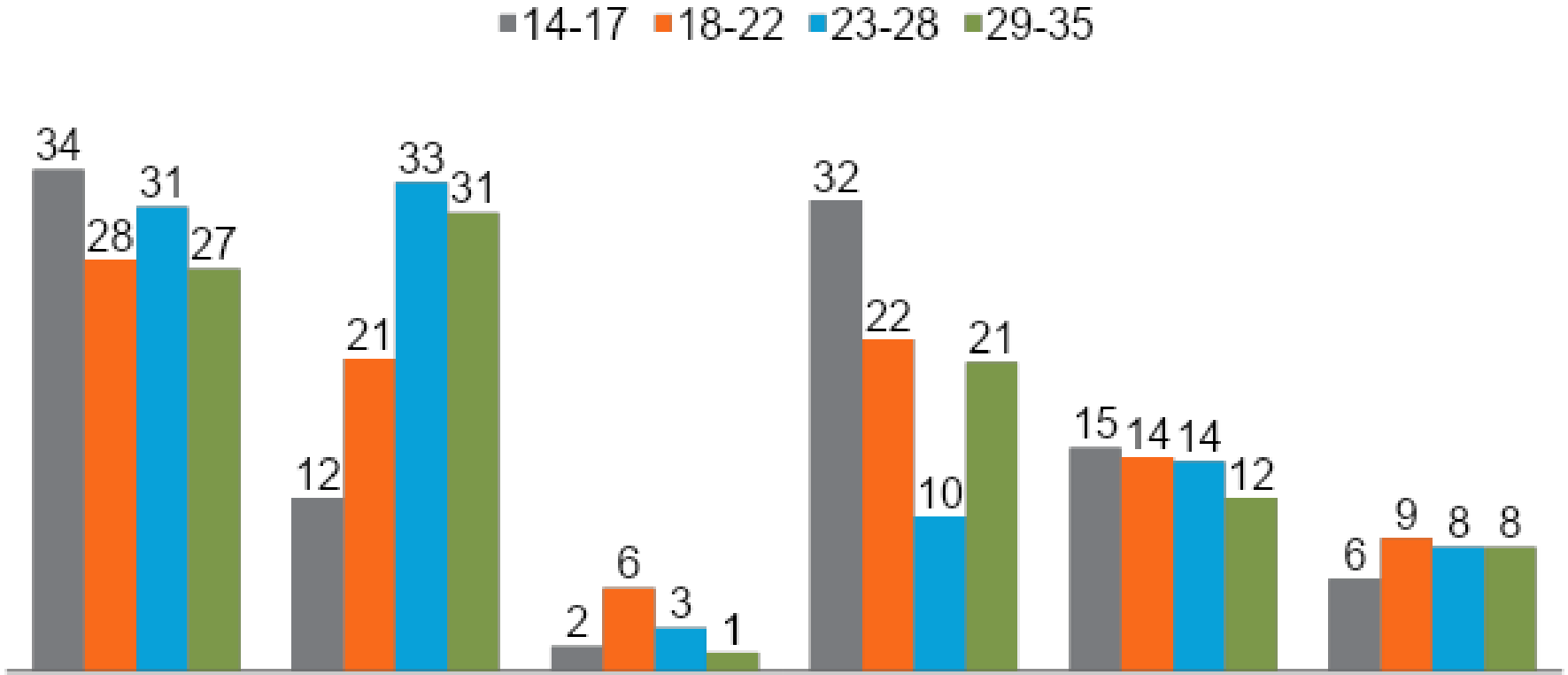
Так само співпадають і відгуки учасників ФГ. Біль старші ФГ5,6 стверджують, що ЗВО дали лише теоретичні знання, які часто не можуть бути використані. Натомість не дали необхідних навичок як і у професії, так і просто необхідних навичок комунікації в колективі, стресостійкості.

Учасники ФГ7 додатково додають, що виші не дають навиків адаптивності, проектного мислення. Кампус вишів не використовується, як площадка для того, щоб формувати ціннісні орієнтири молоді. Виш не виховує через приклад і створення мікроклімату гідності поваги і толерантності, жаги знань і самонавчання.

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ОТРИМАННЯ ПРЕСТИЖНОЇ/ІЗ НОРМ. ЗАРПЛАТОЮ РОБОТИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЗВО/ПРОФТЕХЗАКЛАДУ В УКРАЇНІ ЦЕ?, %

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ОТРИМАННЯ ПРЕСТИЖНОЇ/ІЗ НОРМ. ЗАРПЛАТОЮ РОБОТИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЗВО/ПРОФТЕХЗАКЛАДУ В УКРАЇНІ ЦЕ?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО ОТРИМАННЯ ПРЕСТИЖНОЇ РОБОТИ

Більшість молодих людей шкільного віку та раннього студентського вважають що успіх у отриманні роботи – це передусім особиста стараність та наполегливість при пошуку роботи.

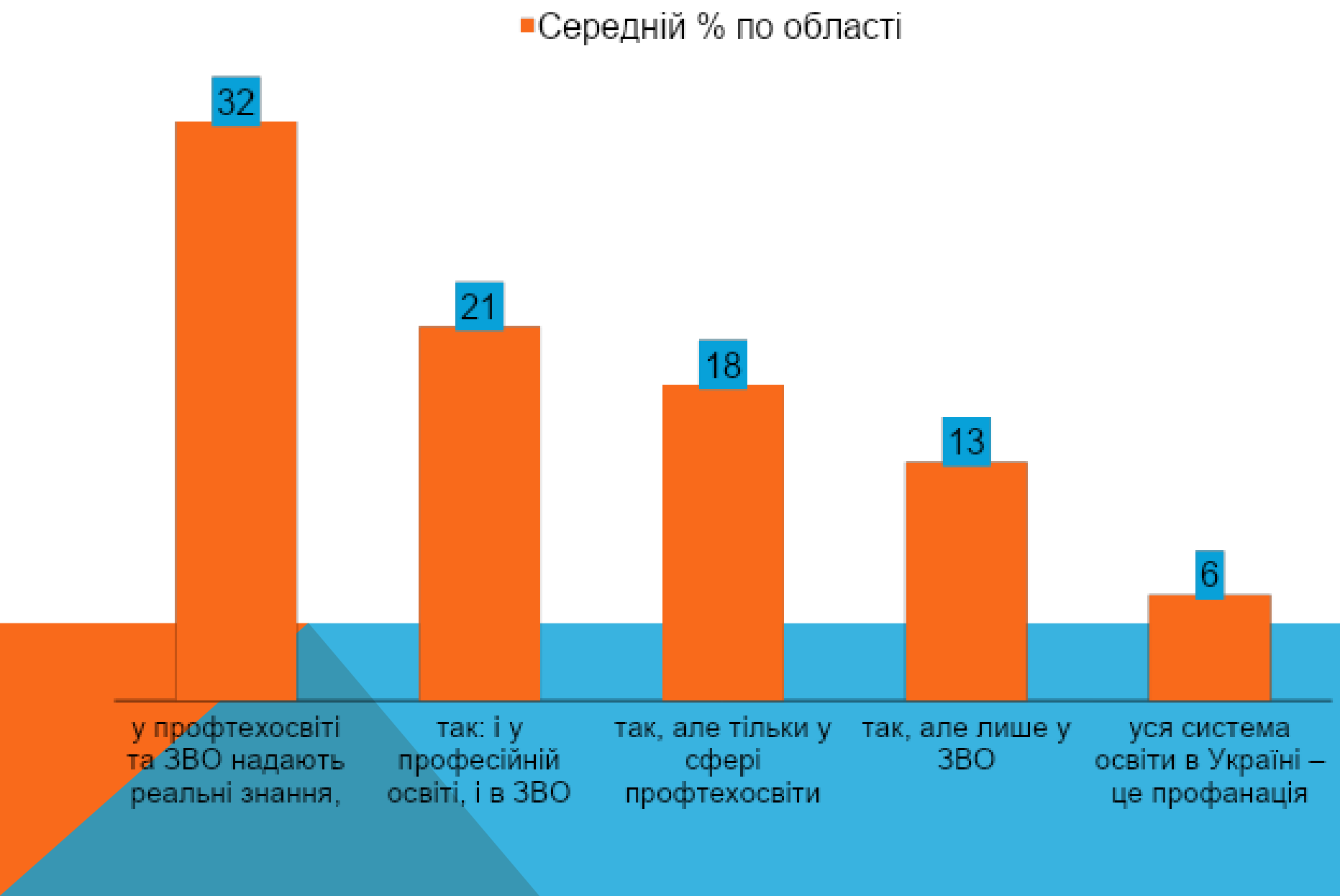
Вікові групи нестудентського віку навпаки, набагато частіше вважають, що до пошуку роботи часто залучені батьки.

На уточнюючі питання як часто можуть бути залучені батьки, цікавими були консенсусні відповіді ФГ (ми пропонували вибрати відсоток участі родичів у працевлаштуванні):

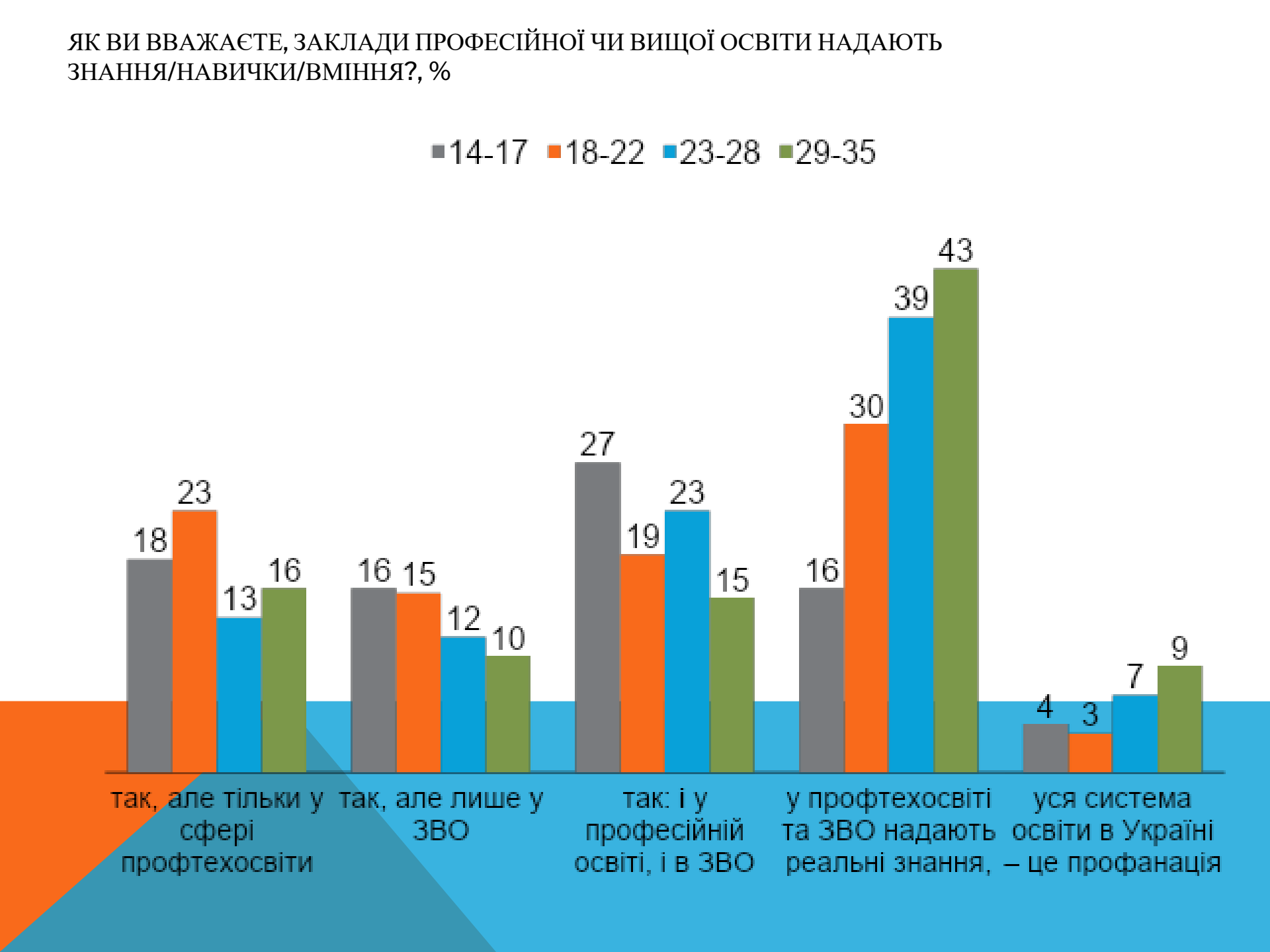
У ФГ 1,2 вважають, що батьки лише у 10% випадків будуть допомагати у працевлаштуванні, а 90% влаштуються завдяки власним знанням і наполегливості. ФГ3,4 вважає, що 20/30. ФГ 5,6,7 – 30/70.

Проте, і старші ФГ відмічають, що роль родичів при працевлаштуванні значно зменшилася із-за зміни специфіки працевлаштування, частої зміни професій, перепрофілюванням галузі. І головне, приватний роботодавець не бере на роботу по блату. Подібне працевлаштування можливе лише в бюджетні установи (і виші зокрема). Але вже зараз більшість молодих людей знаходять роботу самостійно

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЧИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАДАЮТЬ ЗНАННЯ/НАВИЧКИ/ВМІННЯ?, %

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЧИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАДАЮТЬ ЗНАННЯ/НАВИЧКИ/ВМІННЯ?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЩОДО НАДАННЯ ЗНАНЬ

Більшість у всіх вікових групах, крім молоді шкільного віку стверджують, що і у закладах профтехосвіти і у ЗВО даються знання, але гірше з практикою, де формуються навики і вміння.

Учасники ФГ також підтверджують цю тезу. Лише наймолодші учасники (ФГ1,2) активно вірять у те, що в освіті все в порядку.

Натомість, учасники ФГ5,6 вважають, що ЗВО не готують студентів до реальної роботи, а тим більше до життя.

Учасники ФГ 3,4 в принципі задоволені тим, як їм надаються знання у ЗВО, проте теж відмічають недостатність практики. Але у ФГ4 додатково скаржаться на те, що роботодавці не зацікавлені брати студентів на практику, або беруть для годиться «старшим куди пошлють».

Учасники ФГ7 стверджують, що часто у вишах кафедри не зацікавлені у підготовці студентів і зациклені на власному збереженні. Тому категорично не залучаються до викладання сторонні спеціалісти з практичним досвідом. Фраза учасника: «теоретики відтіснили від навчального процесу практиків і студенти не отримують необхідних навиків».

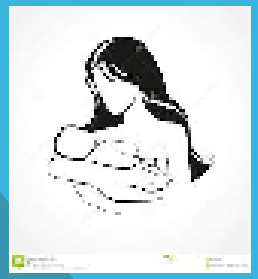
РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ВИЇЗД ЗА КОРДОН

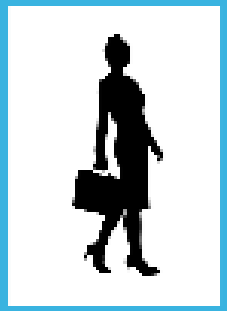
ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ДЕ МАЄ ВІДБУТИСЯ ЖІНКА – В СІМ'Ї ЧИ НА РОБОТІ?, %

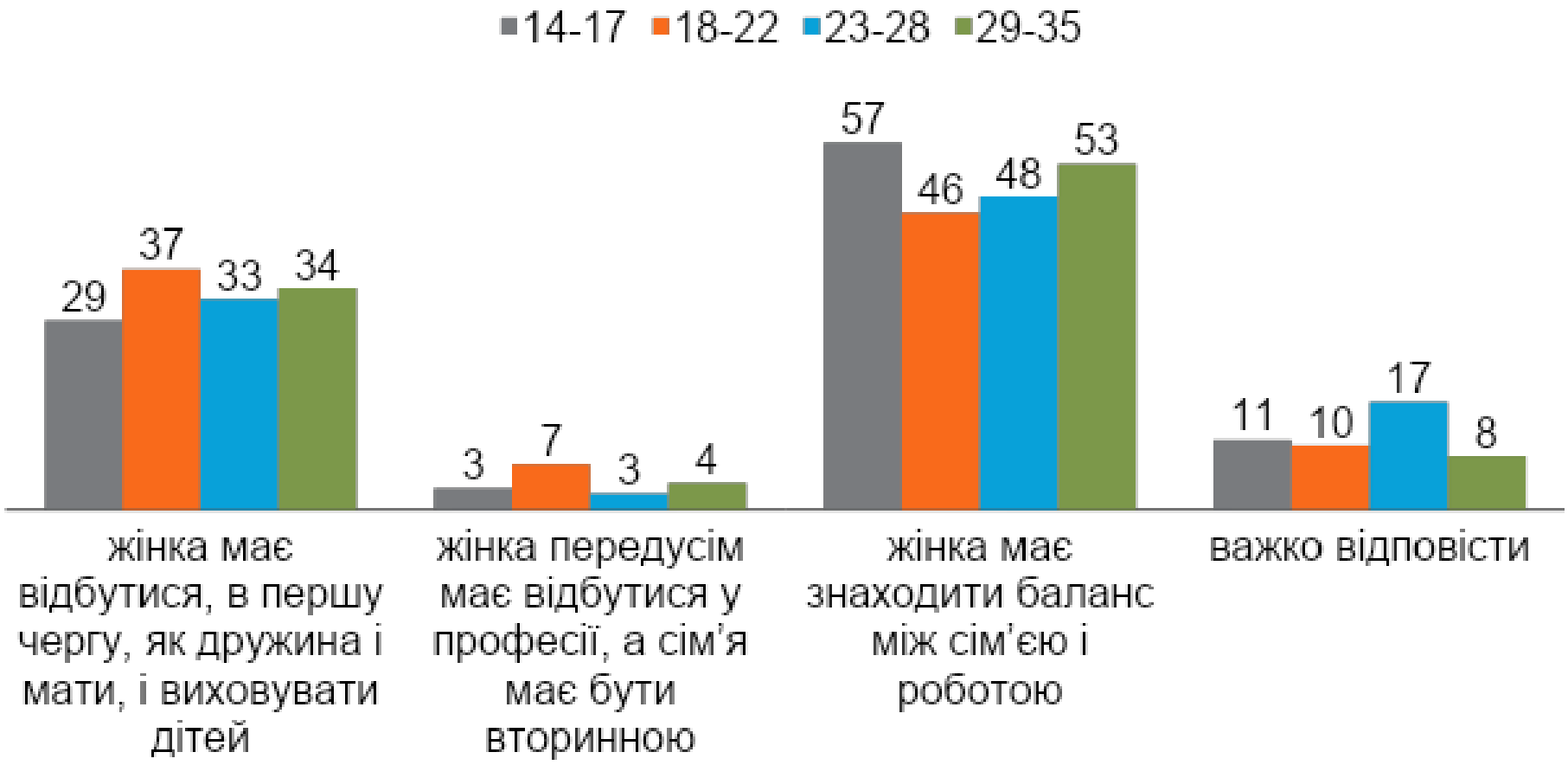

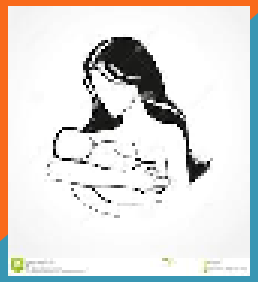

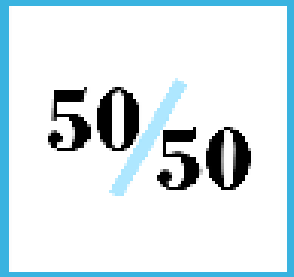

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ДЕ МАЄ ВІДБУТИСЯ ЖІНКА – В СІМ'Ї ЧИ НА РОБОТІ?, %

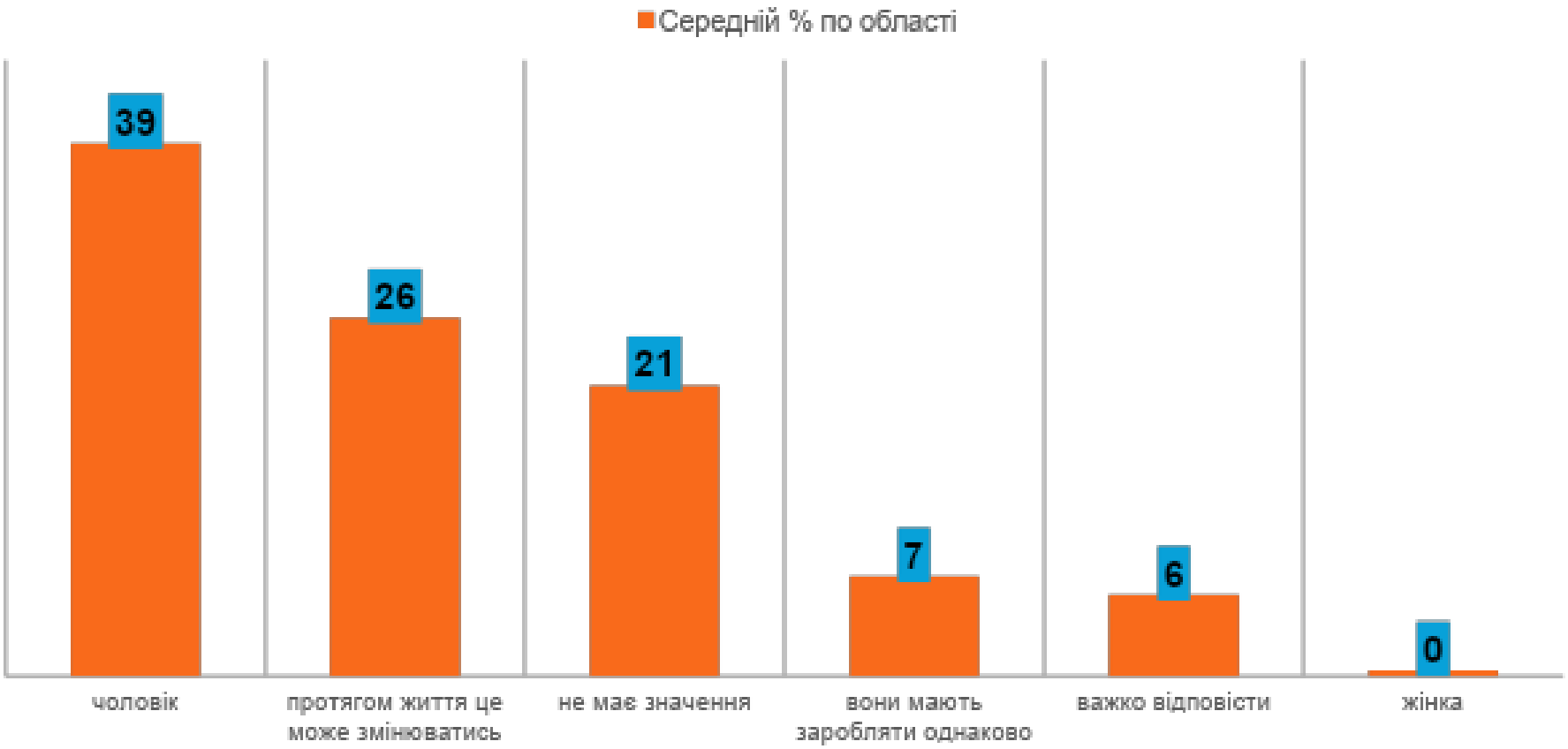
ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

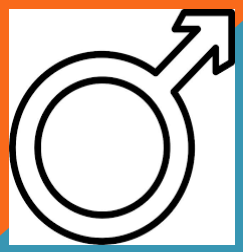
ДЕ МАЄ ВІДБУТИСЯ ЖІНКА?

Це питання у віковому вимірі не дає розбіжностей. Зате дає у гендерній площині. Більше чоловіків думає, що жінка має відбутися в першу чергу як дружина і мати.

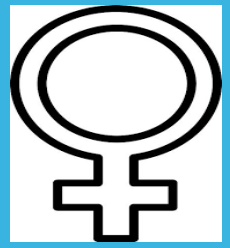
Так само і ФГ не дали значних розбіжностей. Більшість стійко переконані, що має бути баланс.

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ХТО В СІМ'Ї МАЄ БІЛЬШЕ ЗАРОБЛЯТИ?, %

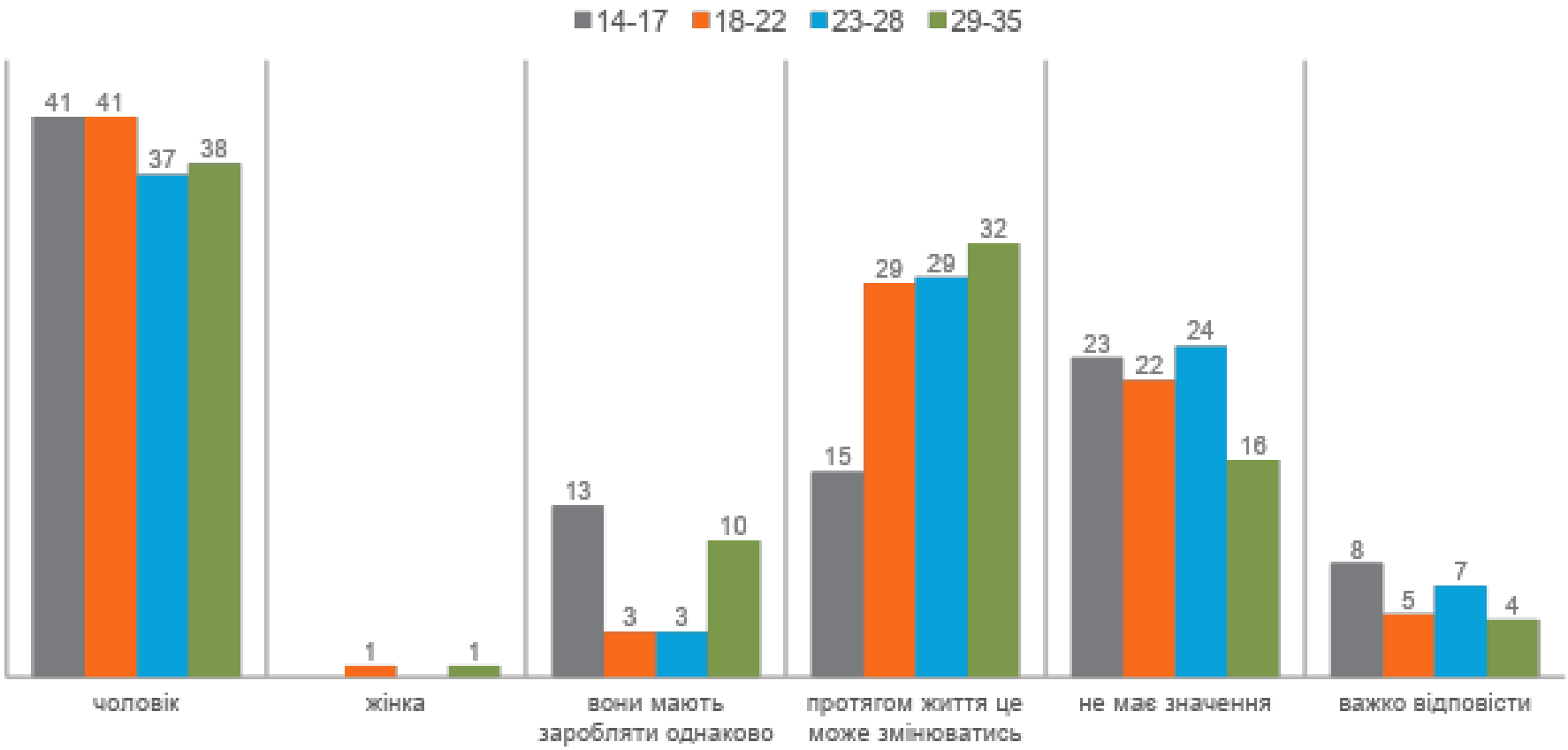

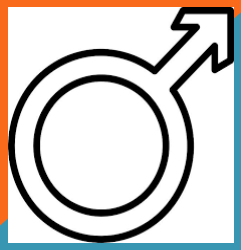

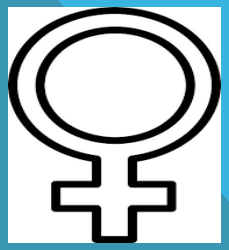
50/50

ЯК ВИ ДУМАЄТЕ, ХТО В СІМ'Ї МАЄ БІЛЬШЕ ЗАРОБЛЯТИ?, %

50/50

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ХТО МАЄ ЗАРОБЛЯТИ БІЛЬШЕ?

Віковий зріз не показує різниці. В усіх вікових групах відносна більшість тих, хто вважає, що більше заробляти має чоловік. Причому так вважають і чоловіки і жінки.

Подібна ситуація у всіх ФГ. Учасники або вважають, що більше мають заробляти чоловіки, але частина припускає, що протягом життя це може змінюватись.

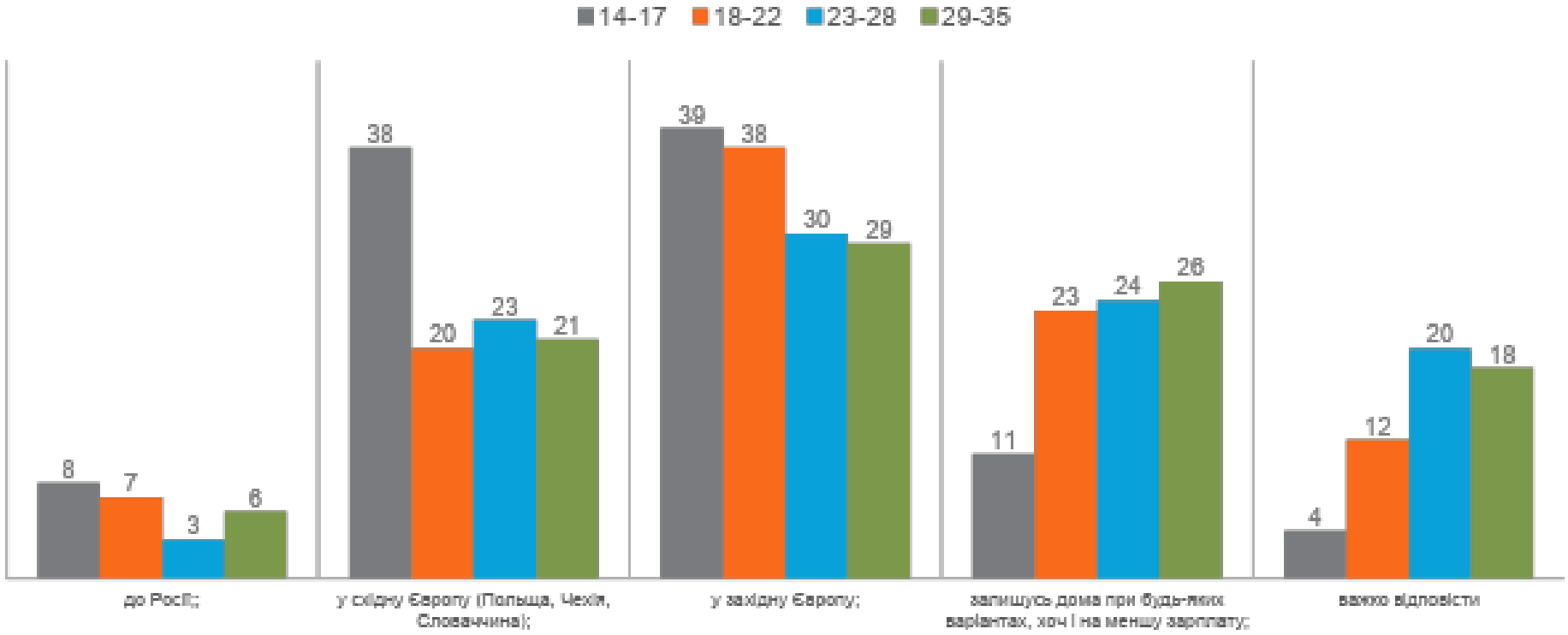
Експерти ФГ7 заявляють, що це скалка патріархального суспільства. І молоде покоління треба готувати до того, що гендерний фактор не може впливати на розмір заробітку і хто при цьому буде головним у сім'ї.

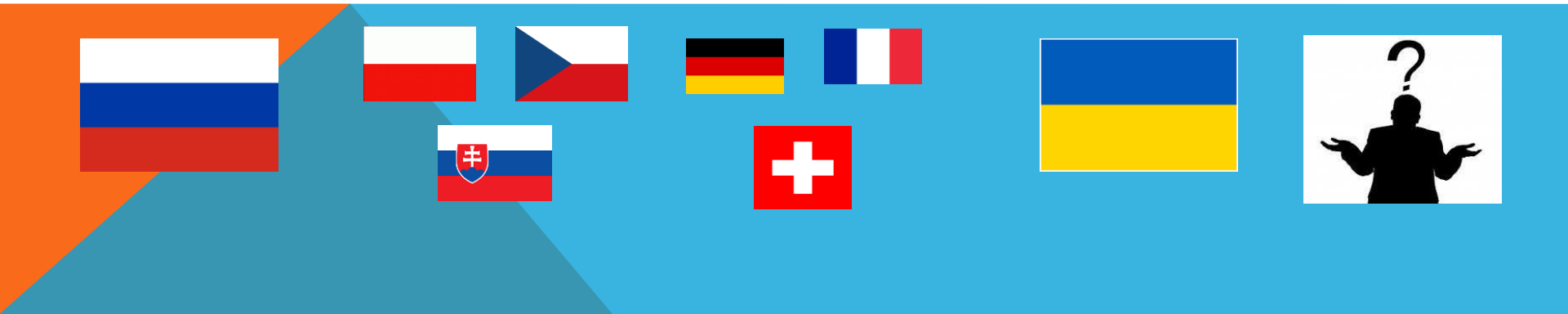
ЯКЩО У МЕНЕ ВИЯВИТЬСЯ МОЖЛИВІСТЬ ПОЇХАТИ НА РОБОТУ ЗА КОРДОН ЗА ДУЖЕ ВИСОКУ ЗАРПЛАТУ (У 2-4 РАЗИ БІЛЬШУ НІЖ ТУТ), АЛЕ ОДНАКОВУ У БУДЬ-ЯКІЙ КРАЇНІ, ТО Я ПОЇДУ:, %

ЯКЩО У МЕНЕ ВИЯВИТЬСЯ МОЖЛИВІСТЬ ПОЇХАТИ НА РОБОТУ ЗА КОРДОН ЗА ДУЖЕ ВИСОКУ ЗАРПЛАТУ (У 2-4 РАЗИ БІЛЬШУ НІЖ ТУТ), АЛЕ ОДНАКОВУ У БУДЬ-ЯКІЙ КРАЇНІ, ТО Я ПОЇДУ:, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

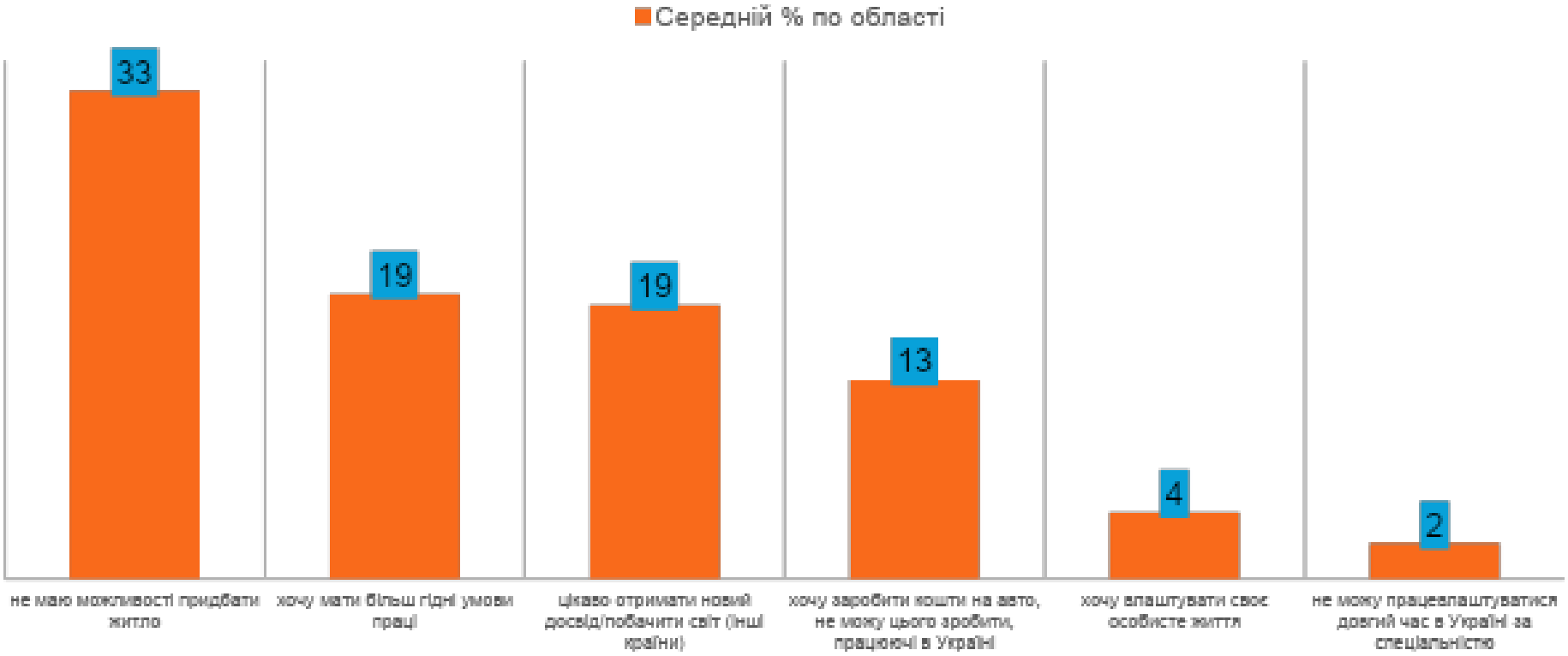
КУДИ НА РОБОТУ?

Потенційно більше готова поїхати молодь. Але результати анкетування корегуються учасниками старших вікових груп.

Так, учасники ФГ7 твердять, що готовність поїхати у молоді до того часу, поки не треба приймати рішення «туті зараз». Як правило, тоді бажання зменшується через страхи.

Загалом же усі ФГ констатують вибір у бік Європи, а не Росії. Причому чверть учасників стверджують, що не хотіли б їхати на роботу за кордон.

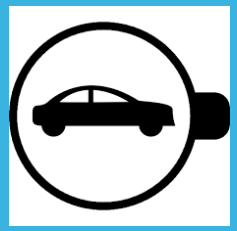
ЯКОЮ Є ВАША ОСНОВНА МОТИВАЦІЯ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН, АБО ЧОГО НЕ ВИСТАЧАЄ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ ПРАЦІ:, %

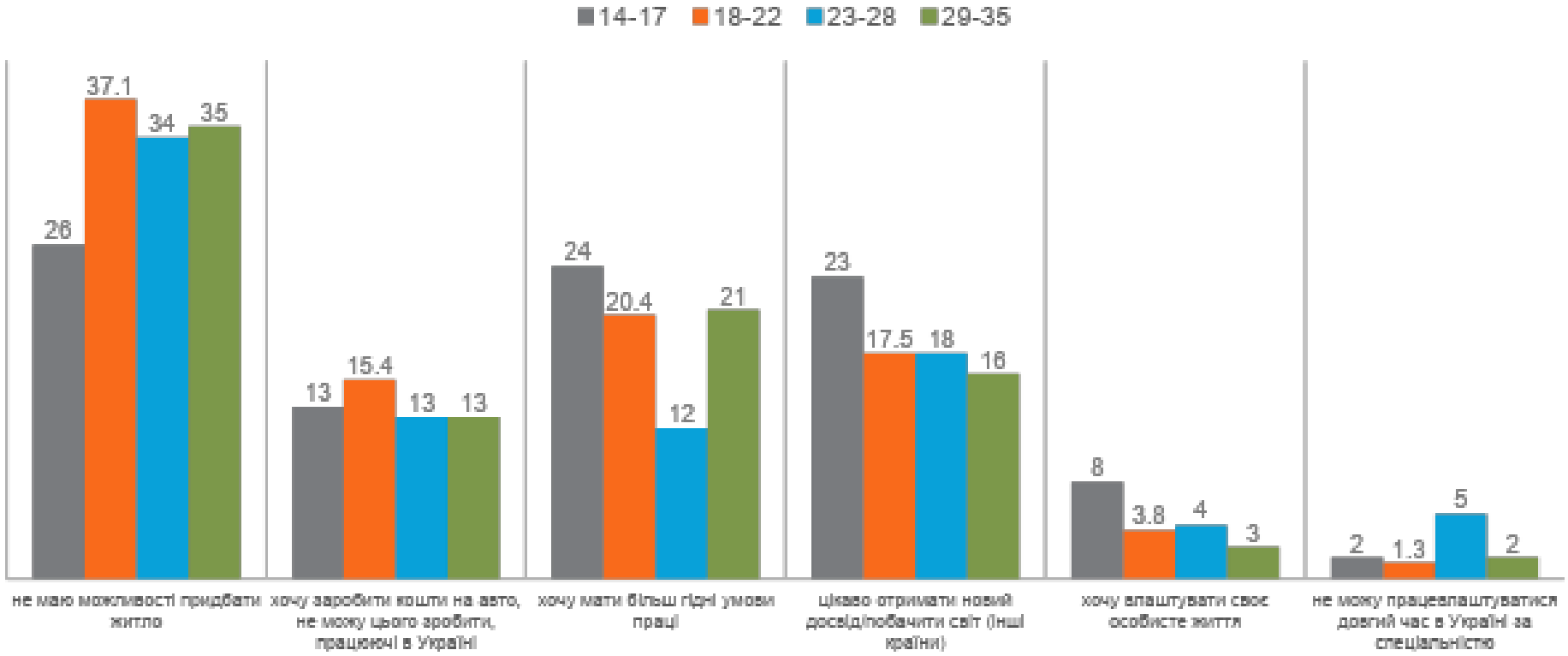

ЯКОЮ Є ВАША ОСНОВНА МОТИВАЦІЯ ВИЇЗДУ ЗА КОРДОН, АБО ЧОГО НЕ ВИСТАЧАЄ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ ПРАЦІ:, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

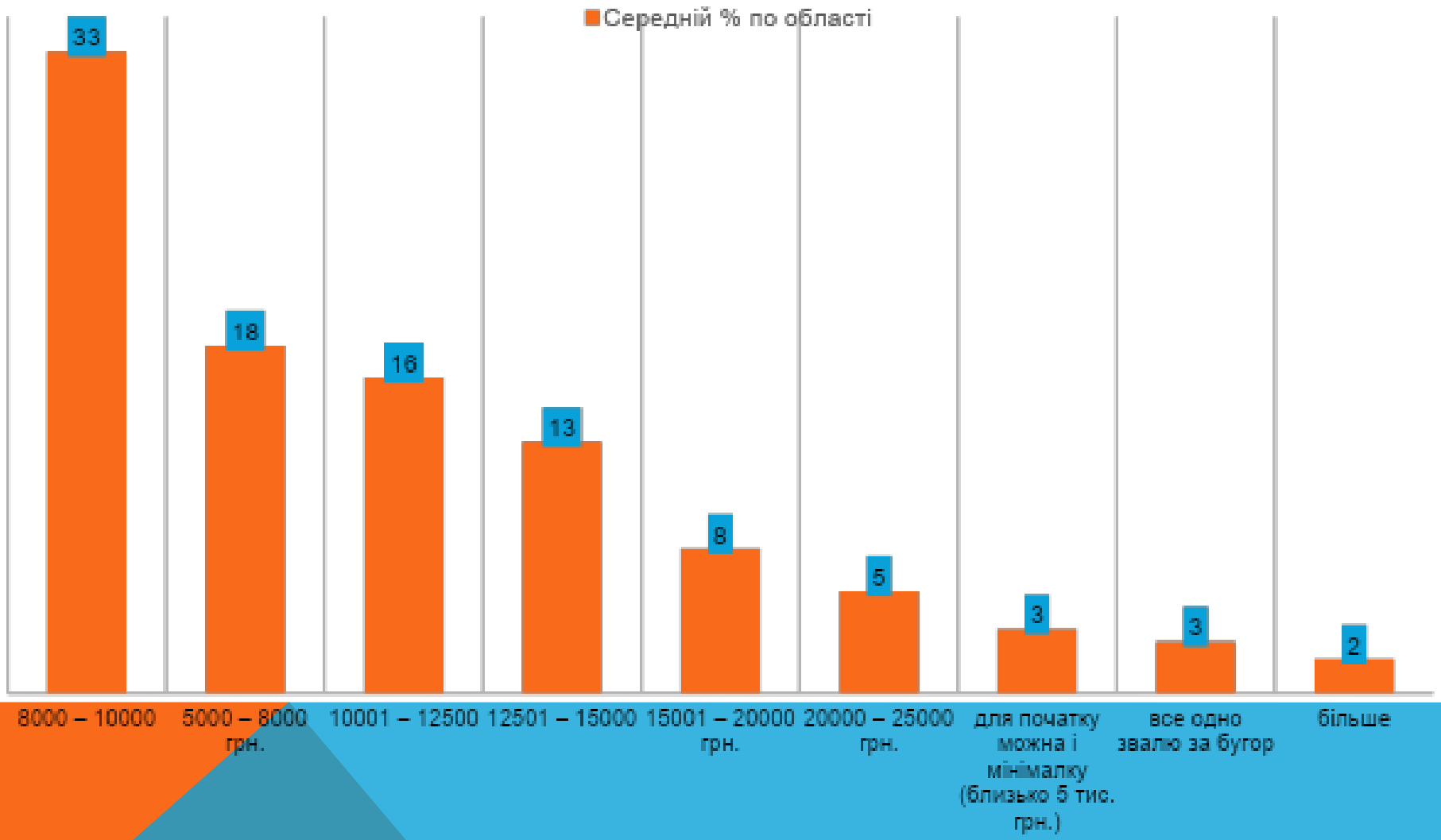
ЧОМУ ЇДУТЬ ЗА КОРДОН?

Усі ФГ категоричні стосовно того, що нині молодь не збирається їхати за кордон, щоб влаштувати особисте життя.

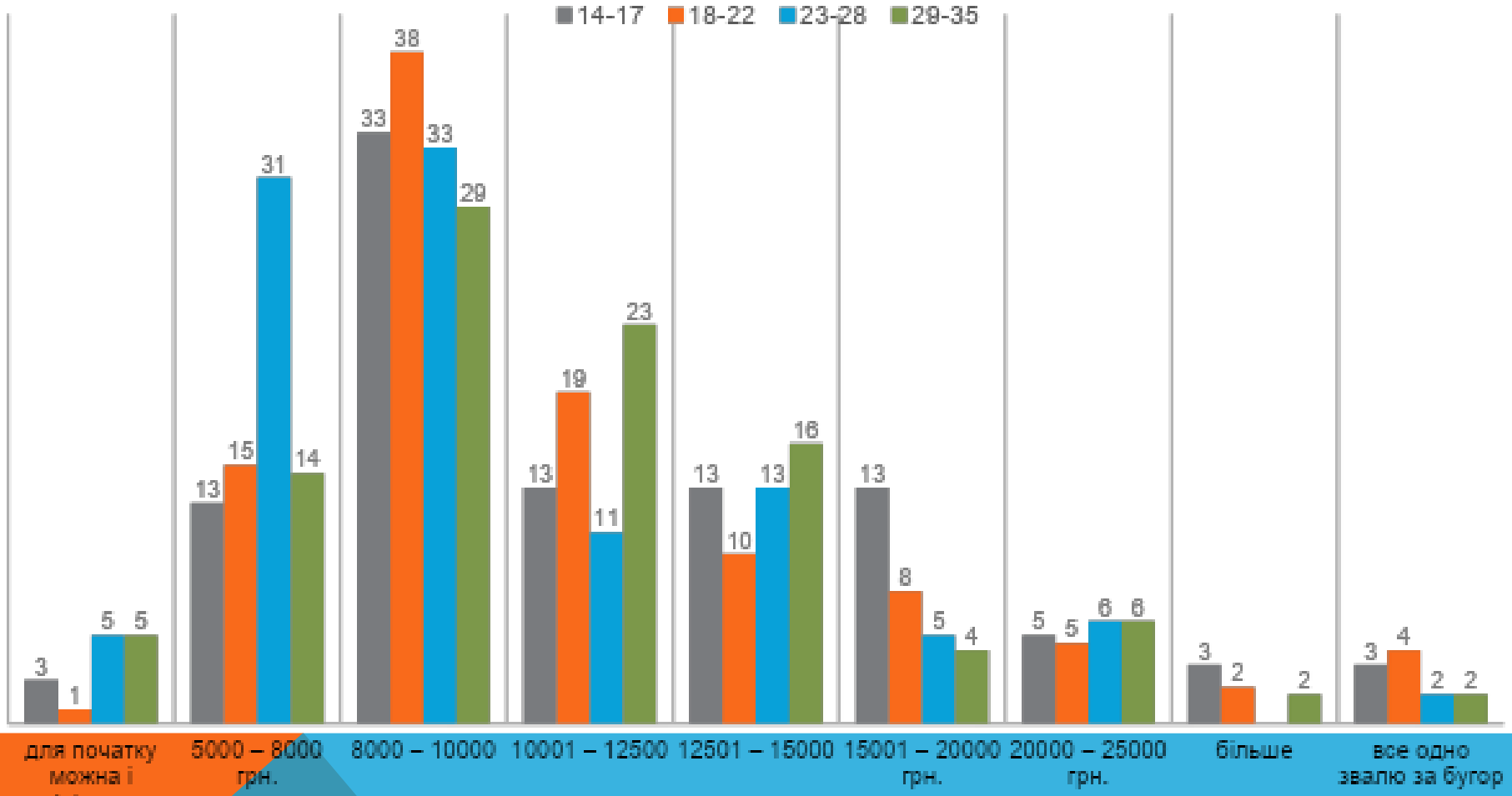
Натомість, називають, як основний фактор те, що тут немає того рівня зарплат.

Учасники експертної ФГ7 заявляють, що з'явилася і нова мотивація. Крім основних: заробити на житло, машину, додалася нова. 1) молодь швидше адаптується бо краще знає мови; 2) у Європі наших вже так багато, що поїхавши туди, часто молодь потрапляє у своє ж мовне та ментальне середовище, яке їм гарантує комфорт.

ЯКОЮ ВИ ВВАЖАЄТЕ ЗАРПЛАТУ МОЛОДОГО СПЕЦІАЛІСТА В УКРАЇНІ (ЧИСТИМИ НА КАРТКУ) ТАКОЮ, ЩОБ ВИ СКАЗАЛИ: «ДЛЯ ПЕРШОЇ РОБОТИ ЦЕ НОРМАЛЬНО І Я НЕ ПОЇДУ ЗА КОРДОН»?,%

ЯКОЮ ВИ ВВАЖАЄТЕ ЗАРПЛАТУ МОЛОДОГО СПЕЦІАЛІСТА В УКРАЇНІ (ЧИСТИМИ НА КАРТКУ) ТАКОЮ, ЩОБ ВИ СКАЗАЛИ: «ДЛЯ ПЕРШОЇ РОБОТИ ЦЕ НОРМАЛЬНО І Я НЕ ПОЇДУ ЗА КОРДОН»?,%

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

СКІЛЬКИ ТРЕБА ЗАРОБЛЯТИ?

Однозначно хочуть виїхати назавжди лише кілька відсотків молодих людей. Тож основним мотивом виїзду є різниця у заробітній платі.

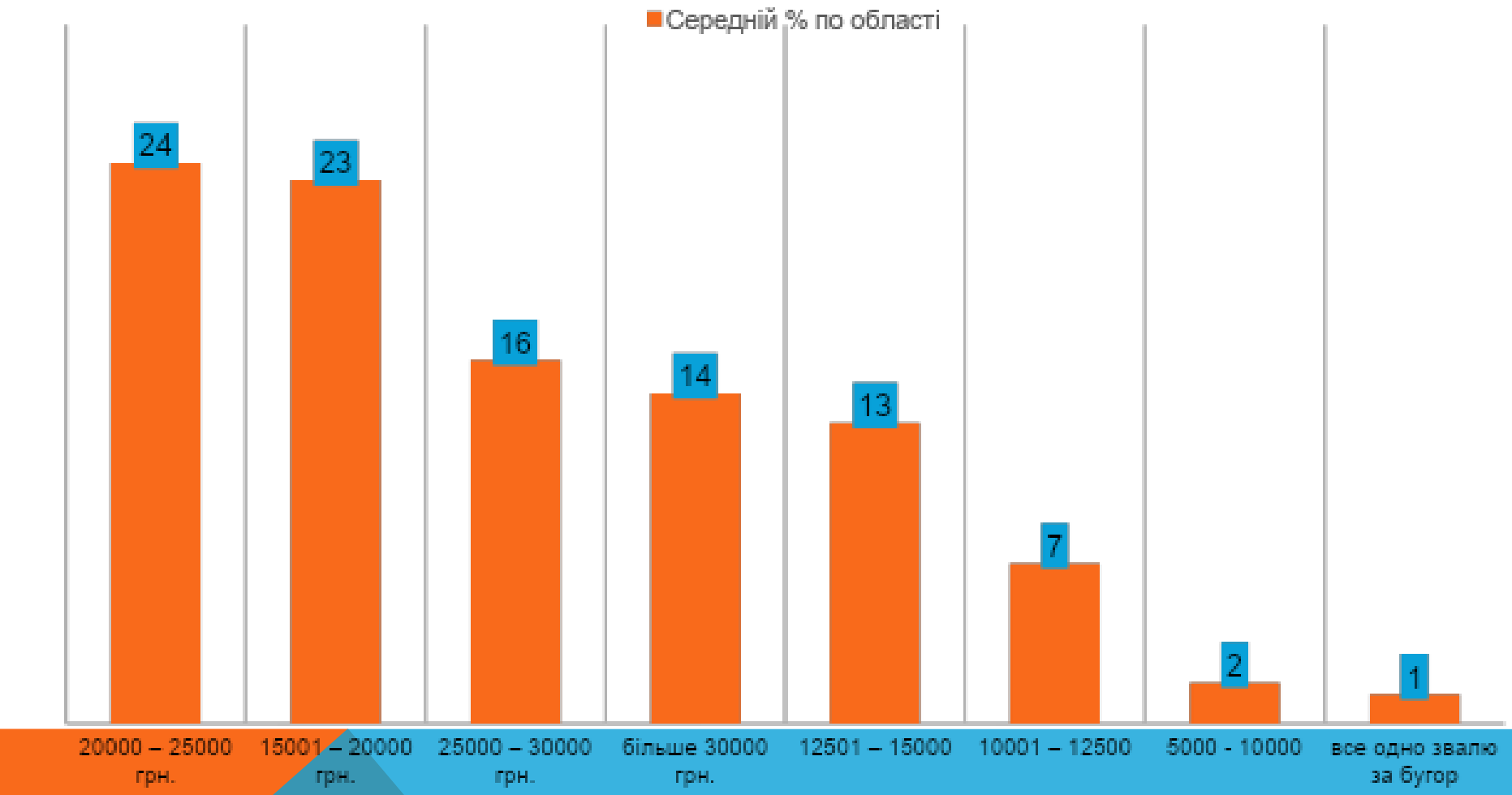
Більшість студентів і вікової групи 23-28 років погоджуються залишитись і при зарплаті 5-10 тисяч.

Так само це корелюється і учасниками ФГ. Дещо завищені амбіції лише у групи до 18 років. І то, лише за рахунок очікувань майбутніх спеціалістів робітничих спеціальностей.

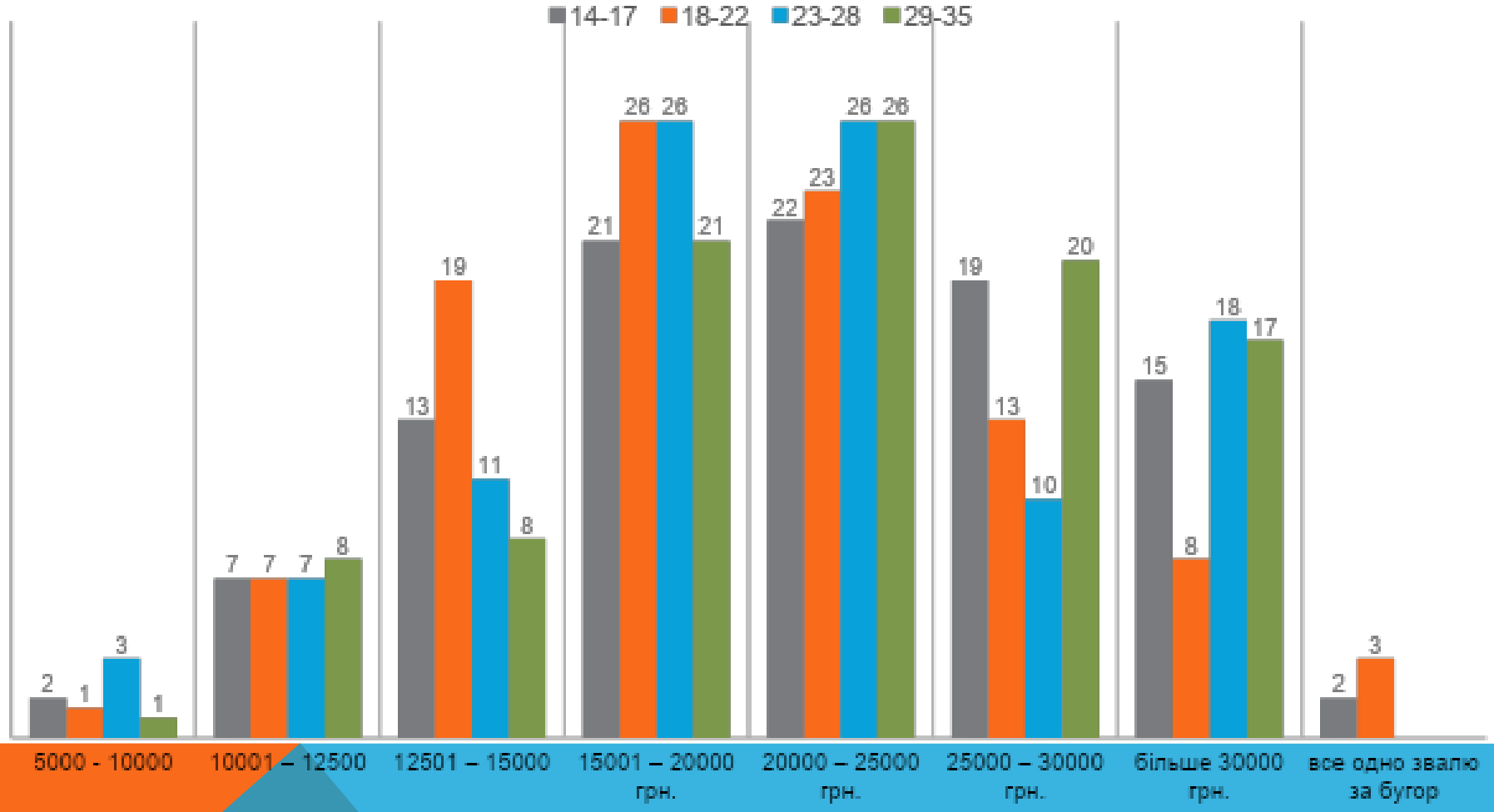
Лише експерти ФГ7 стверджують, що, особливо у сільській місцевості роботи немає крім бюджетної сфери. А саме у бюджетній сфері зарплати мінімальні.

Але важливо, що і студенти розуміють, що перша зарплата не може бути одразу високою.

А ЯКОЮ МАЄ БУТИ ЗАРПЛАТА 30-РІЧНОЇ ЛЮДИНИ, ЩОБ ВОНА ВПЕВНЕНО ВІДЧУВАЛА СЕБЕ ВДОМА (АБО ПОВЕРНУЛАСЯ ІЗ ЗАРОБІТКІВ)?, %

А ЯКОЮ МАЄ БУТИ ЗАРПЛАТА 30-РІЧНОЇ ЛЮДИНИ, ЩОБ ВОНА ВПЕВНЕНО ВІДЧУВАЛА СЕБЕ ВДОМА (АБО ПОВЕРНУЛАСЯ ІЗ ЗАРОБІТКІВ)?, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

СКІЛЬКИ МАЄ ЗАРОБЛЯТИ 30-ЛІТНІЙ?

Дещо завищені очікування у групи до 18 років. Більше третини з них хоче у 30 років заробляти понад 25 тисяч гривень.

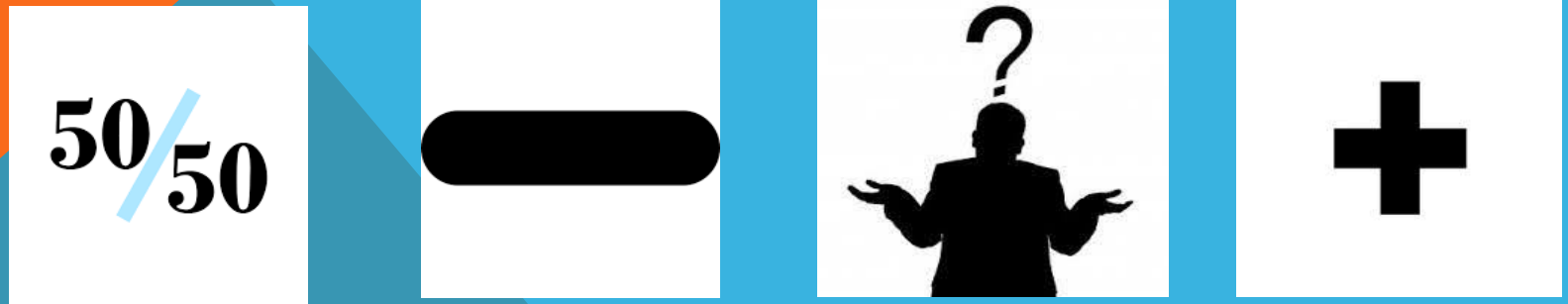
Старші учасники ФГ4,5,6,7 вказують на юнацький максималізм цієї групи. Водночас, більшість проанкетованих студентів і молодих спеціалістів (23-28рр.) погодилися б на зарплату в діапазоні 15-25 тисяч грн.

ФГ підтверджують це, роблячи коригування на складність професії (наприклад будівельники) чи її сезонність (студенти на збиранні овочів чи у сфері обслуговування)

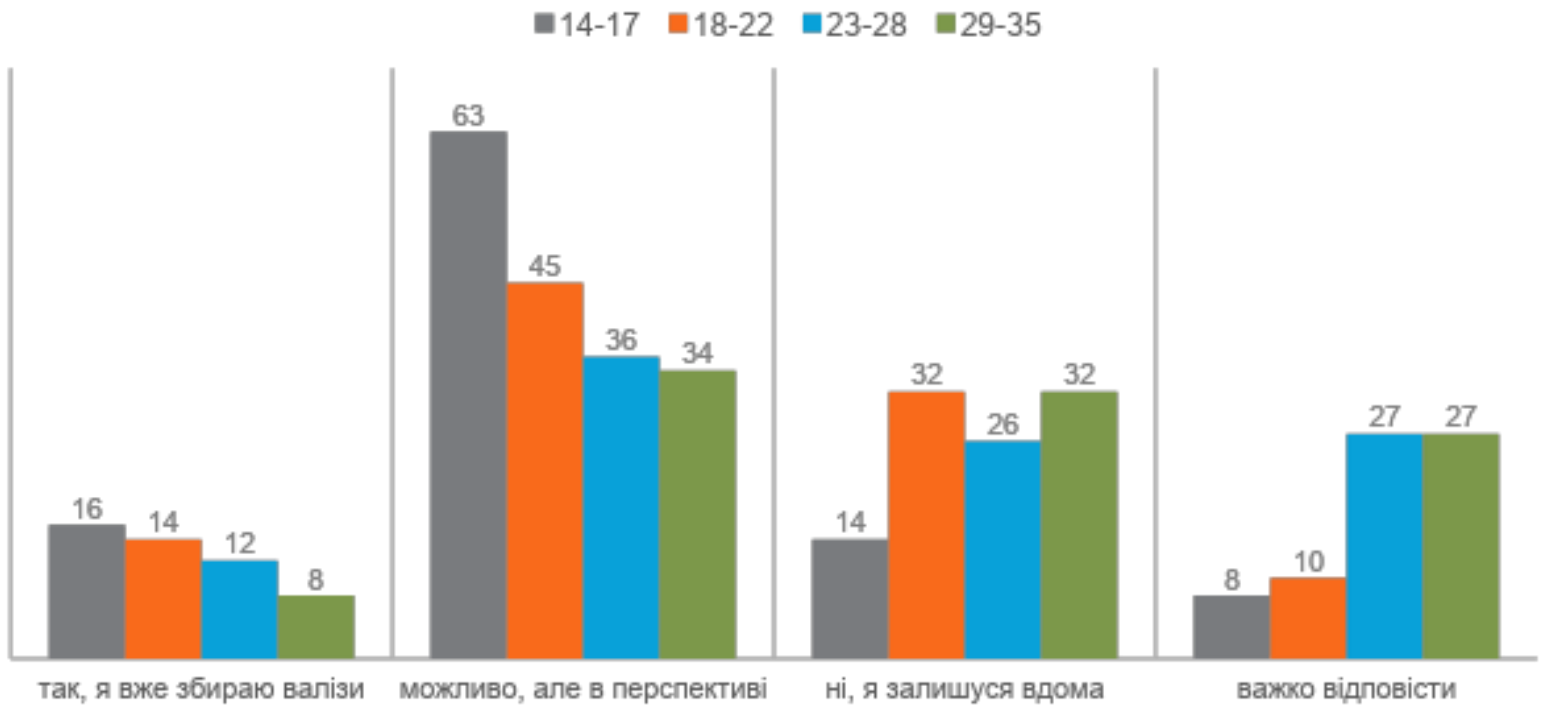
Учасники ФГ7 підкреслюють, що при середній зарплаті у галузі у 2/3 до наприклад, польської, кількість бажаючих виїхати скорочується.

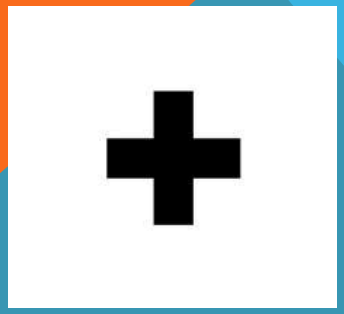
ЧИ ПЛАНУЄТЕ ВИ ОСОБИСТО ВИЇХАТИ ЗА КОРДОН НА РОБОТУ?, %

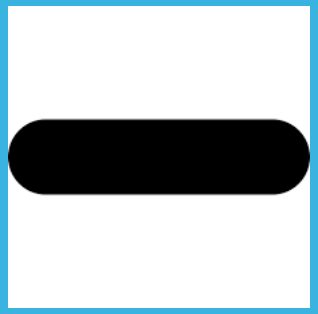

ЧИ ПЛАНУЄТЕ ВИ ОСОБИСТО ВИЇХАТИ ЗА КОРДОН НА РОБОТУ?, %

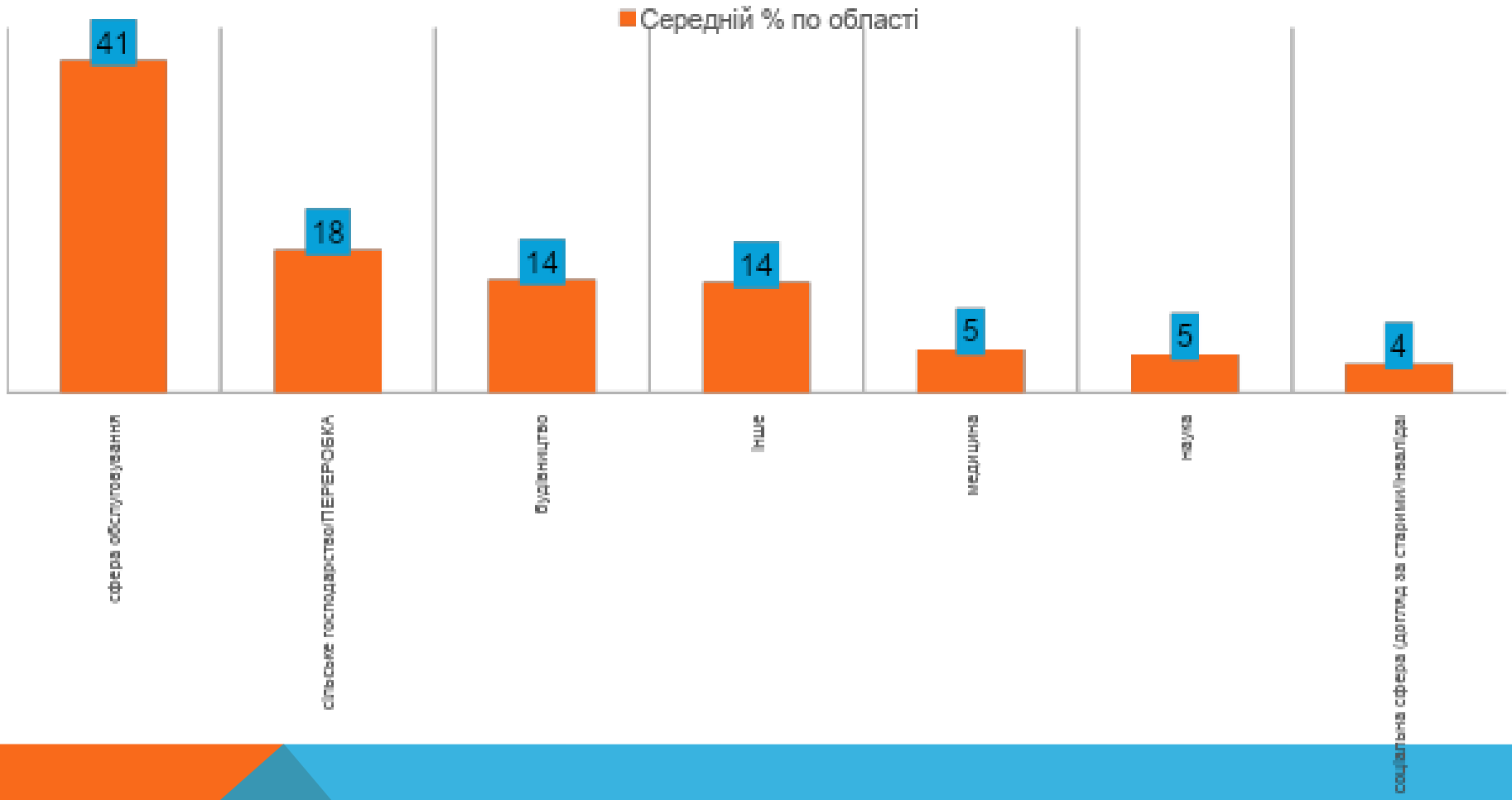
ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЧИ ГОТОВІ ВИЇХАТИ?

Чим молодша молода людина, тим більше у неї впевненості і готовності виїхати. Старші ФГ, і особливо експерти ФГ7 твердять, що бажання молодих людей таке велике, бо воно далеке у перспективі. І як тільки реальність наближається, охочих виїхати меншає.

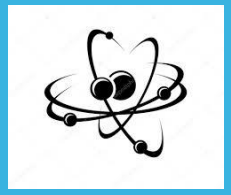
Водночас, підкреслюється, що часто молодь їде у вже створені земляцтва у інших країнах де не буде дискомфорту. Наприклад, приводиться приклад, коли студенти закінчують виш і їдуть на роботу на фабрику, де вже працює їх багато старших друзів чи родичів.

(ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗБИРАЄТЬСЯ) В ЯКІЙ СФЕРІ ВИ БУДЕТЕ ПРАЦЮВАТИ ЗА КОРДОНОМ?, %

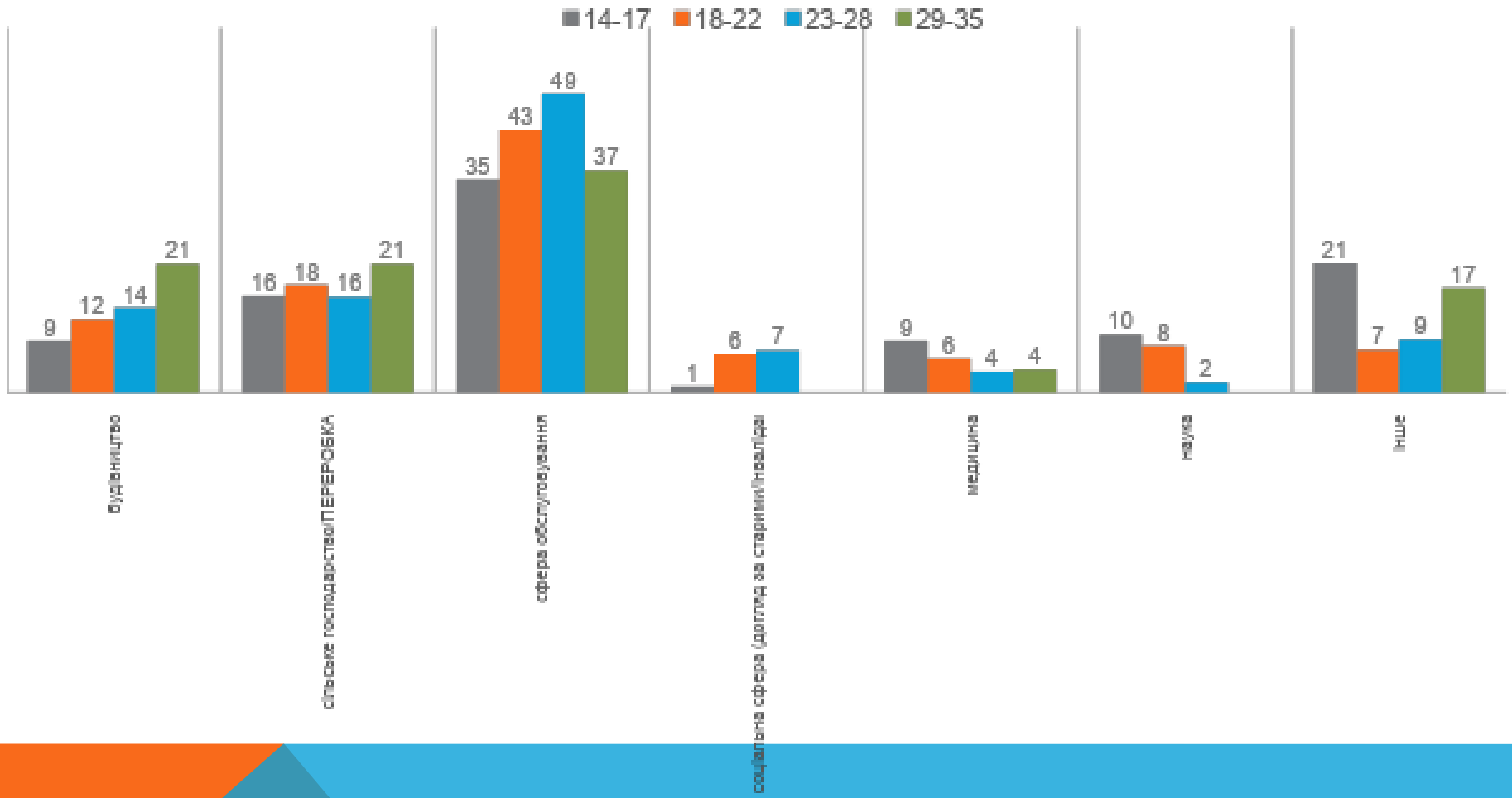

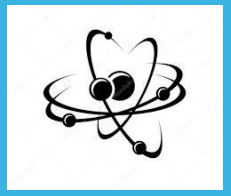

(ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗБИРАЄТЬСЯ) В ЯКІЙ СФЕРІ ВИ БУДЕТЕ ПРАЦЮВАТИ ЗА КОРДОНОМ?, %

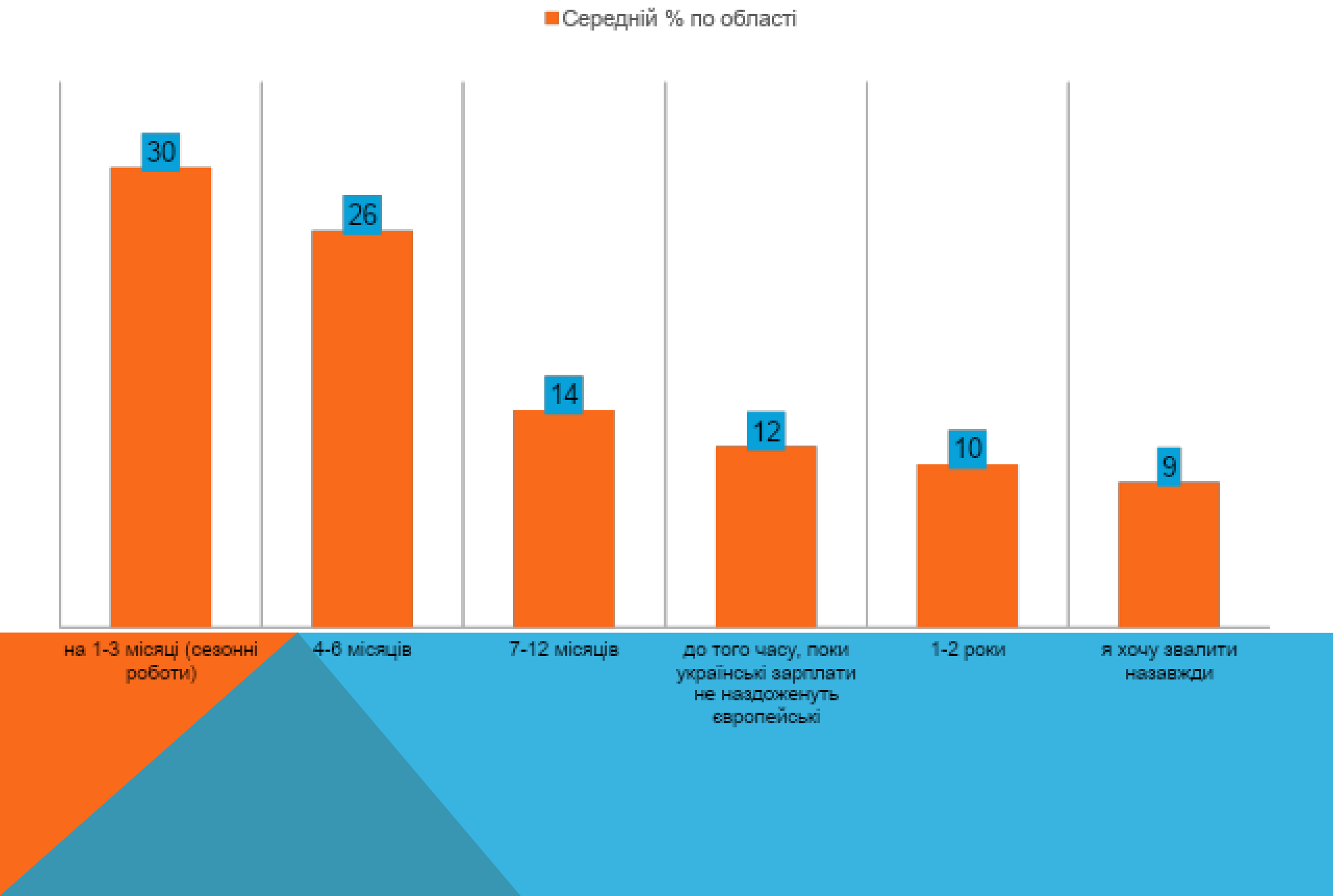

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

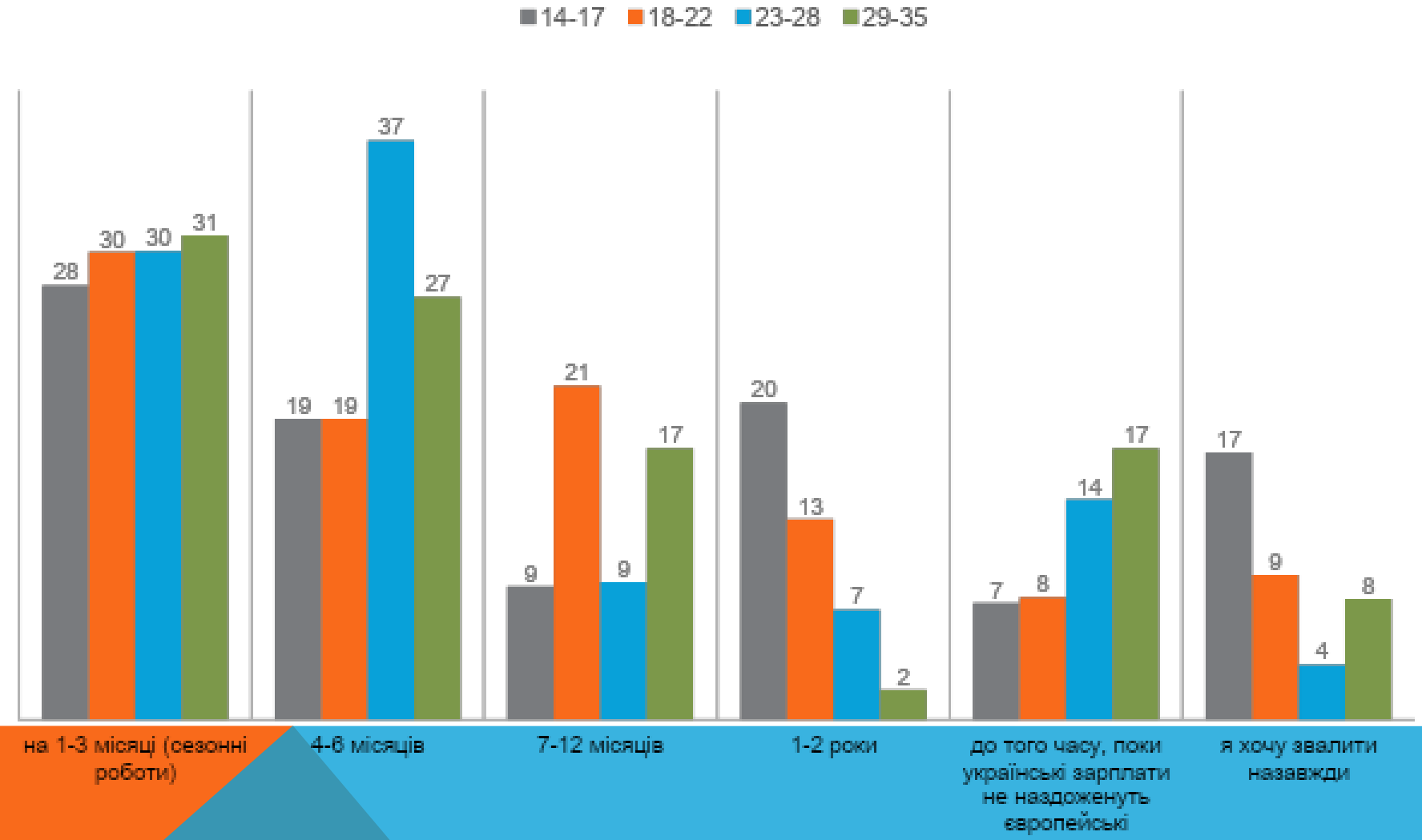
СФЕРА ПРАЦІ?

Учасники ФГ фактично підтримують і позиції проанкетованих Більшість їдуть працювати у сфери будівництва, сільського господарства та сферу послуг. Для сезонної роботи студентів більш характерно збирання овочів/фруктів.

(ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗБИРАЄТЬСЯ НА РОБОТУ ЗА КОРДОН) НА ЯКИЙ ПЕРІОД ВИ ЗБИРАЄТЕСЬ ПОЇХАТИ НА РОБОТУ:, %

(ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗБИРАЄТЬСЯ НА РОБОТУ ЗА КОРДОН) НА ЯКИЙ ПЕРІОД ВИ ЗБИРАЄТЕСЬ ПОЇХАТИ НА РОБОТУ:, %

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

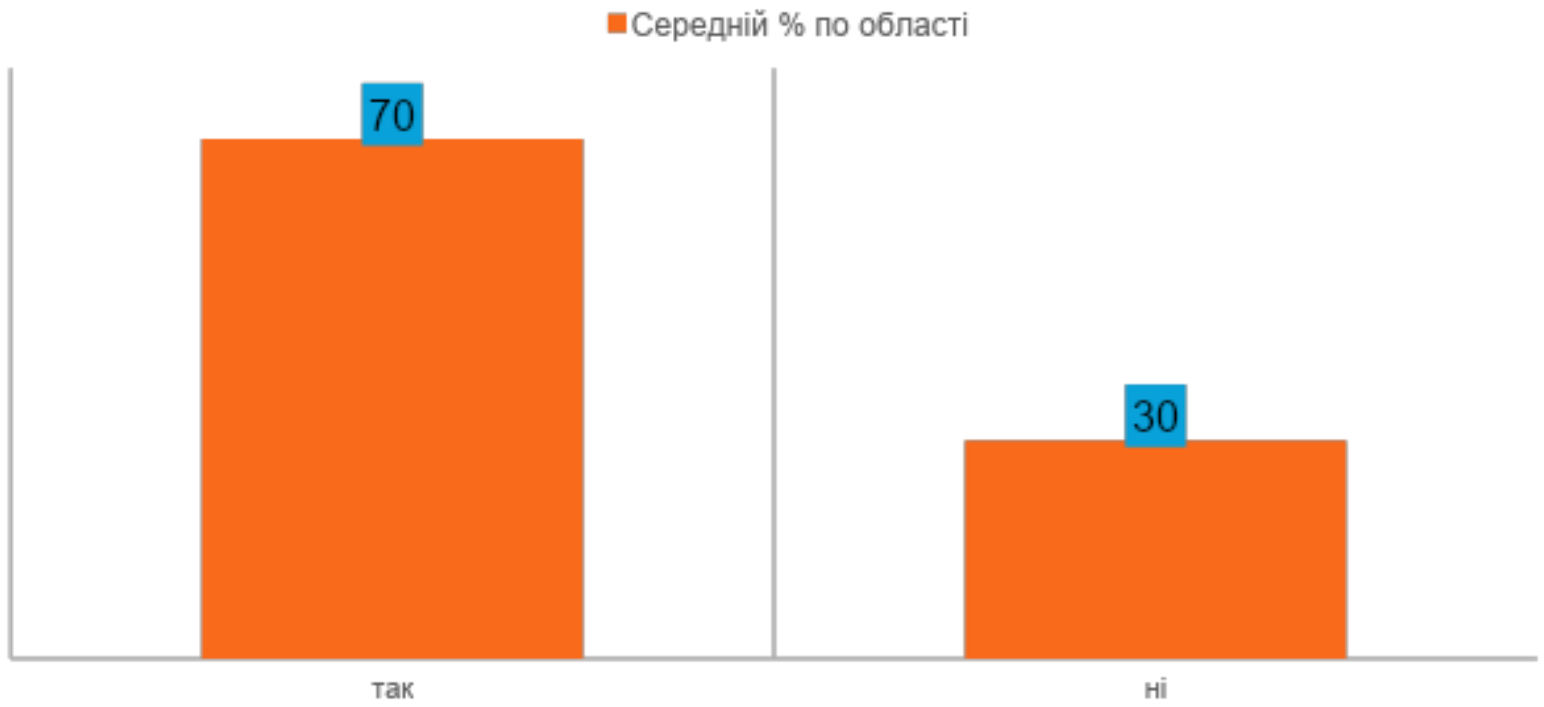
НА ЯКИЙ ЧАС?

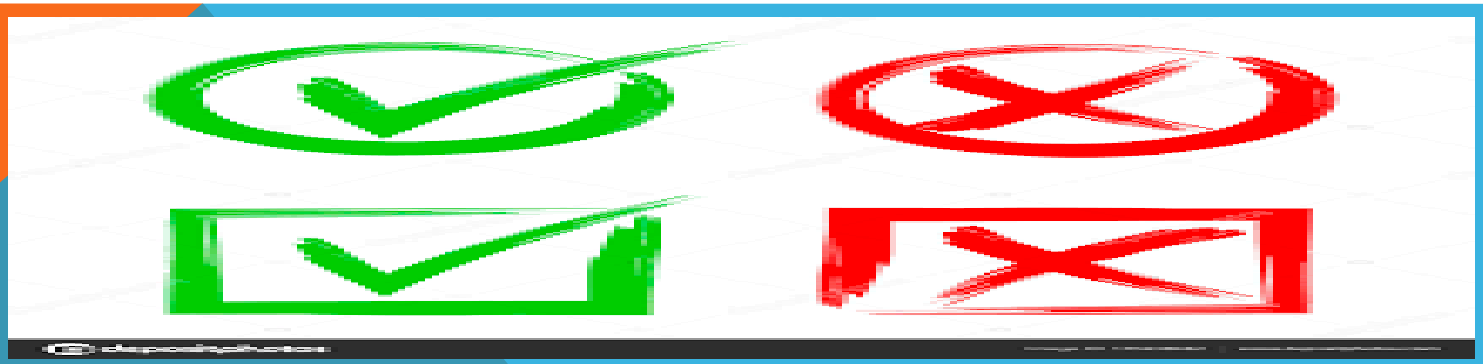
Порівняна більшість молоді на 1-3 місяці, навіть не оформлюючи візу. Більшість – до пів року.

Хоча значна частина біль старших вікових груп готові їхати за кордон, допоки українські зарплати не доженуть європейські.

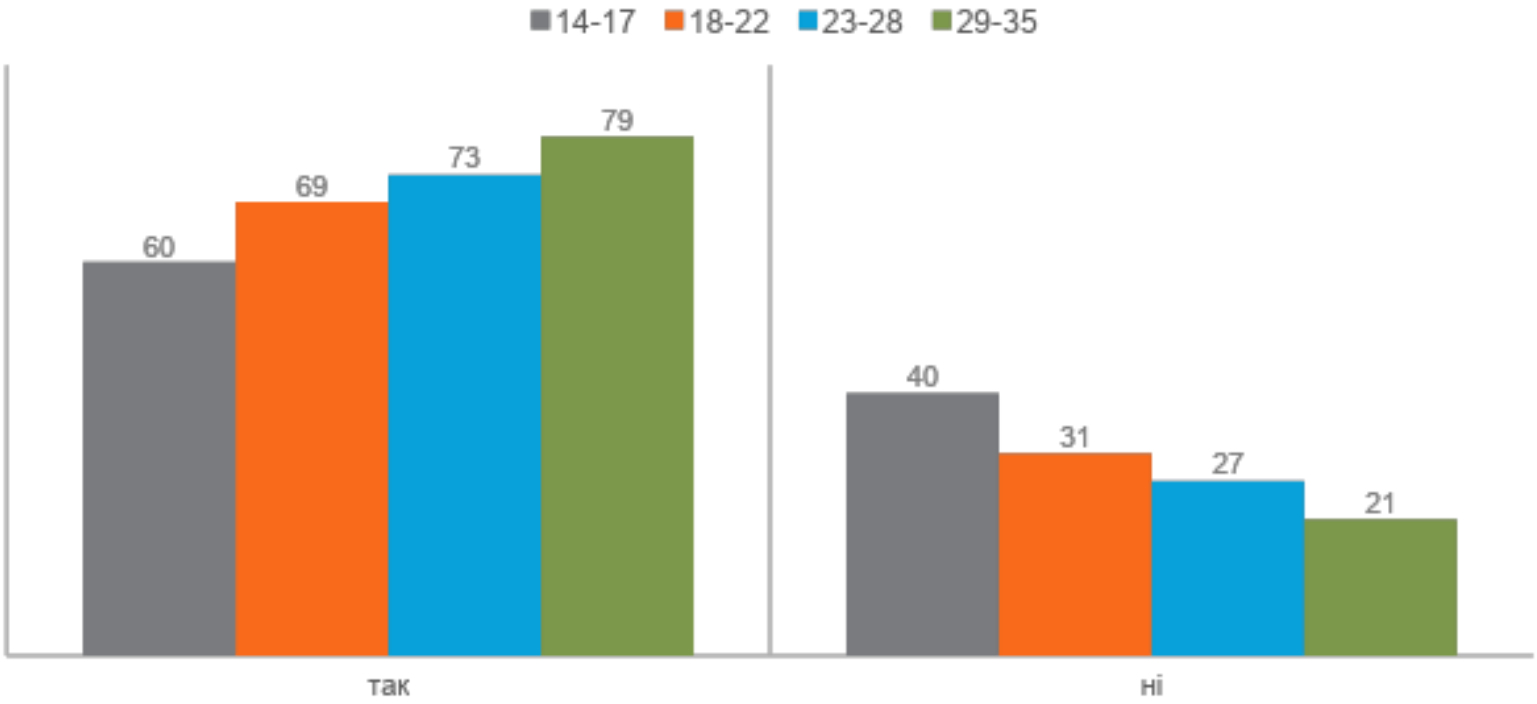
Учасники ФГ5,6,7 стверджують, що якщо зарплати в Україні будуть рівня 2/3 від європейських у галузях, то трудова міграція припиниться.

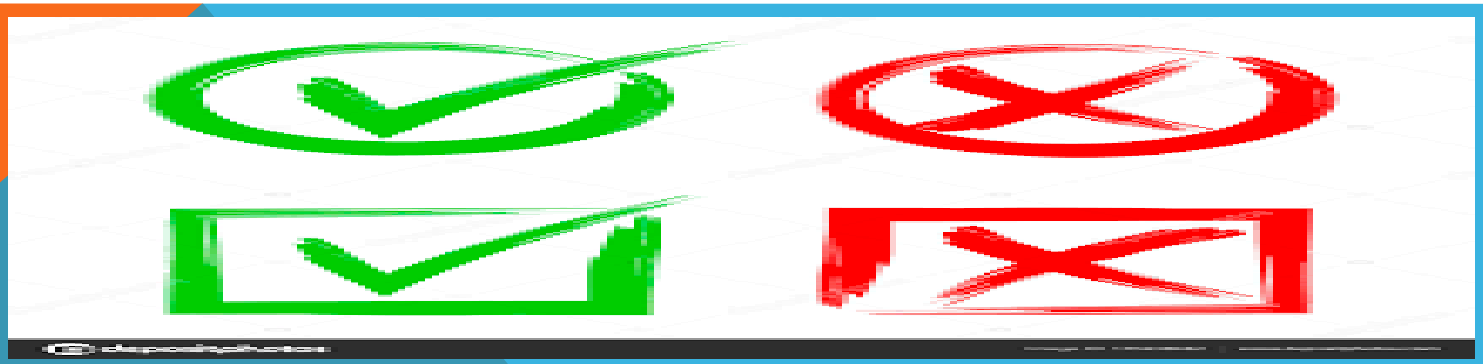
ЧИ Є У ВАШОМУ ДОМОГОСПОДАРСТВІ ЛЮДИ, ЯКІ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ ЗА КОРДОНОМ (ХТОСЬ ІЗ БАТЬКІВ, БРАТІВ, СЕСТЕР, ІНШИХ БЛИЗЬКИХ РОДИЧІВ)?, %

ЧИ Є У ВАШОМУ ДОМОГОСПОДАРСТВІ ЛЮДИ, ЯКІ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ ЗА КОРДОНОМ (ХТОСЬ ІЗ БАТЬКІВ, БРАТІВ, СЕСТЕР, ІНШИХ БЛИЗЬКИХ РОДИЧІВ)?, %

(ДЛЯ ТИХ, У КОГО Є ТАКІ РОДИЧІ) СКАЖІТЬ, ЧИ ЗАДОВОЛЕНІ ВОНИ СВОЄЮ РОБОТОЮ?, %

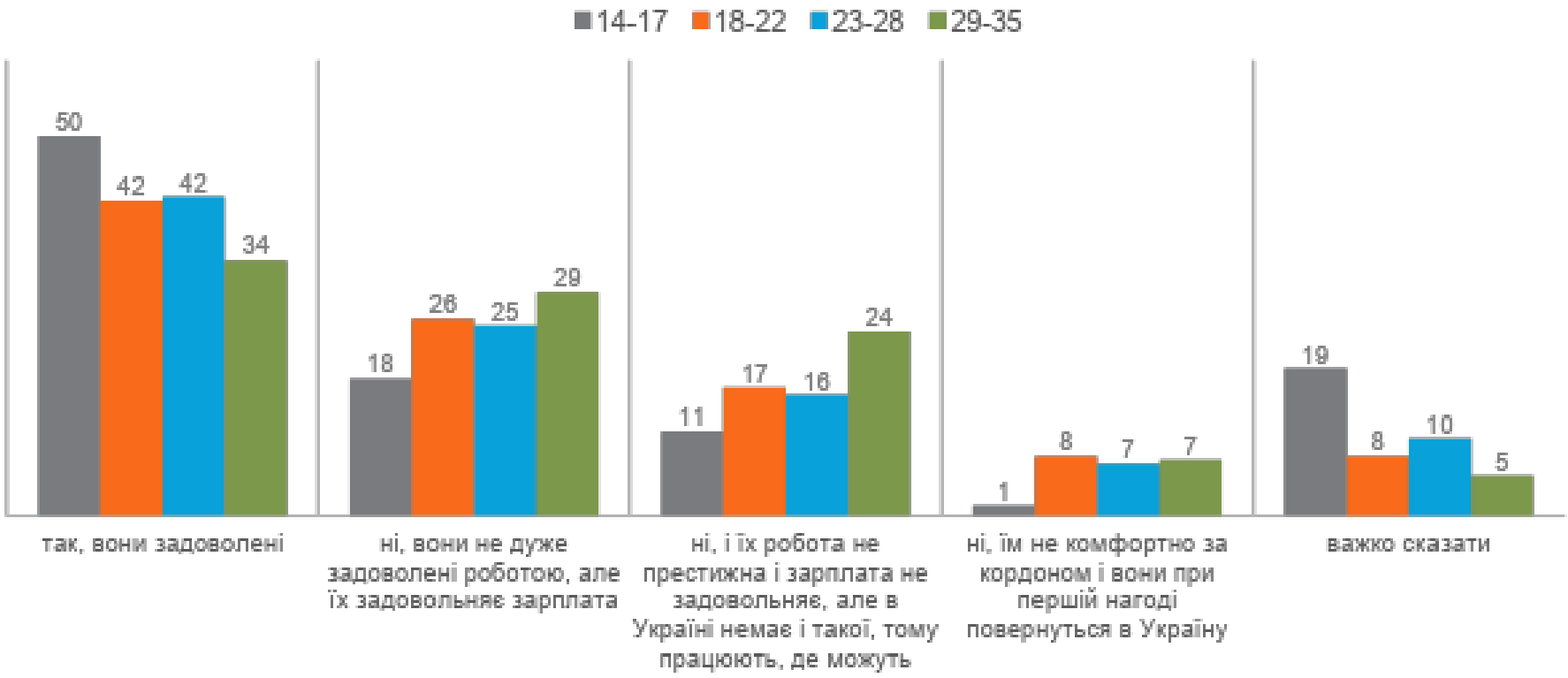

ВИСНОВКИ ФОКУС ГРУП

ЧИ ЗАДОВОЛЕНІ РОБОТОЮ

Поганим дзвіночком Україні є твердження проанкетованих, яке в цілому підкріплюється висновками учасників ФГ про те, що більшість заробітчан задоволені і роботою і умовами праці і зарплатами.

(ДЛЯ ТИХ, У КОГО Є ТАКІ РОДИЧІ) СКАЖІТЬ, ЧИ ЗАДОВОЛЕНІ ВОНИ СВОЄЮ РОБОТОЮ?, %

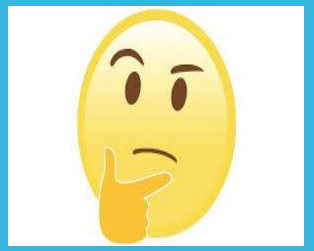

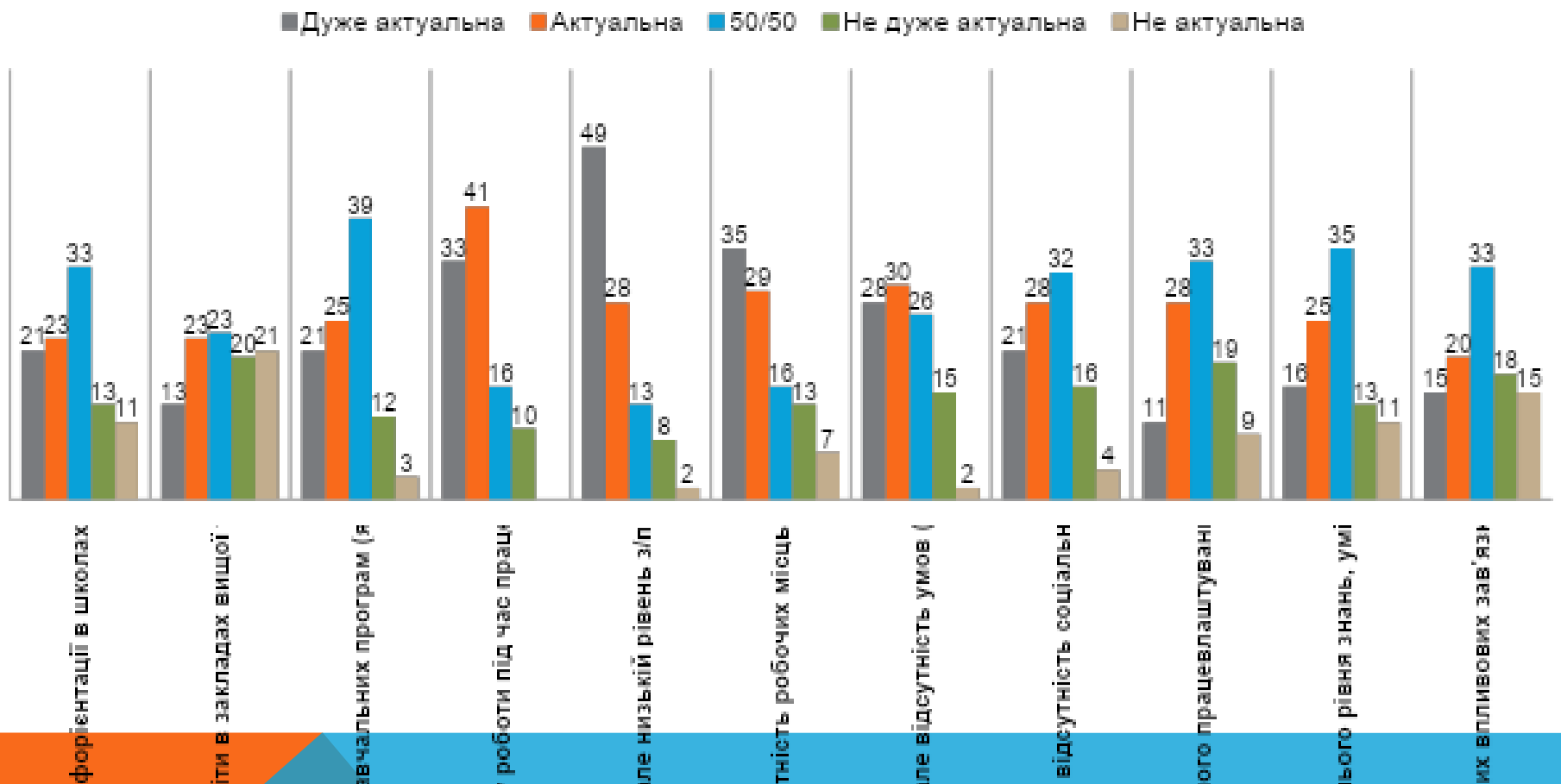

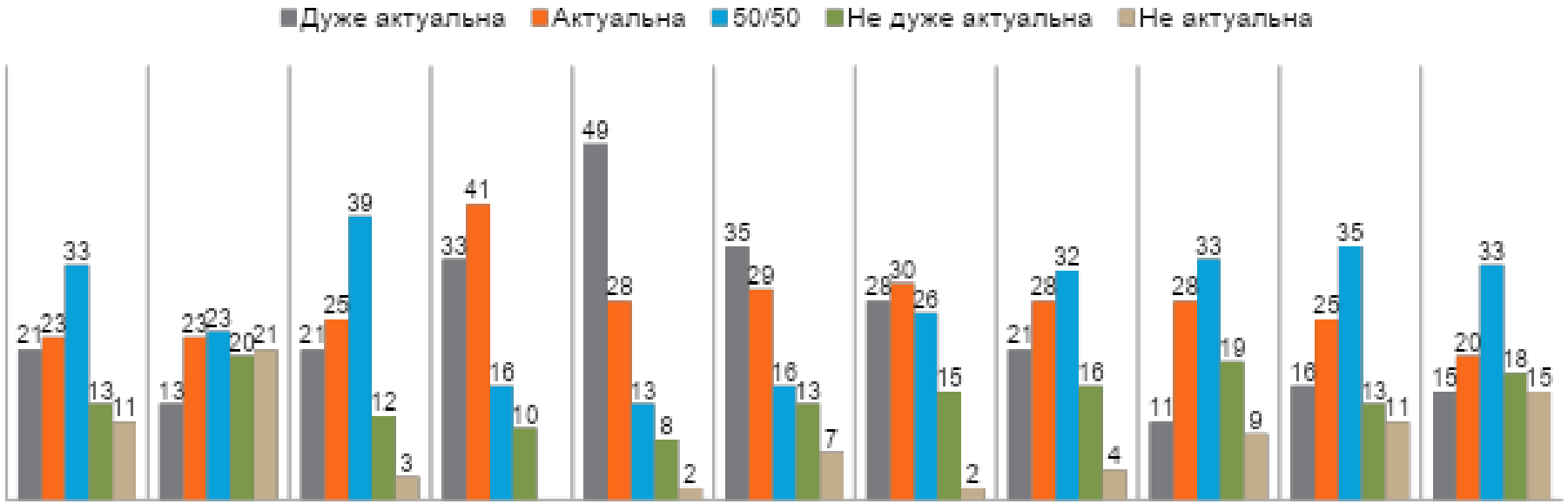
РІВЕНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІЧЕНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ, %

СЕРЕДНІЙ % ПО ОБЛАСТІ

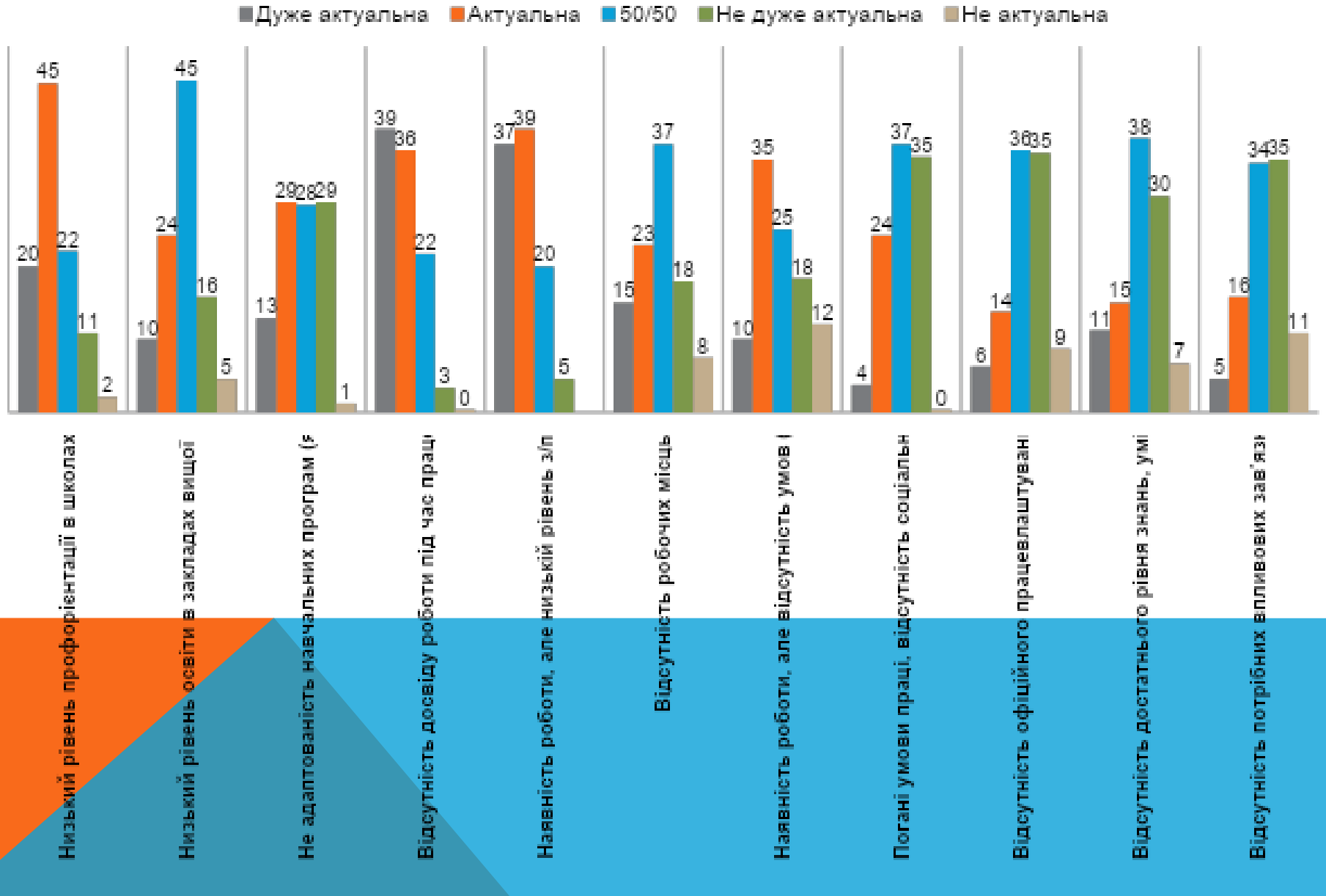
РІВЕНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІЧЕНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ, %

ВІК 14-17 РОКІВ

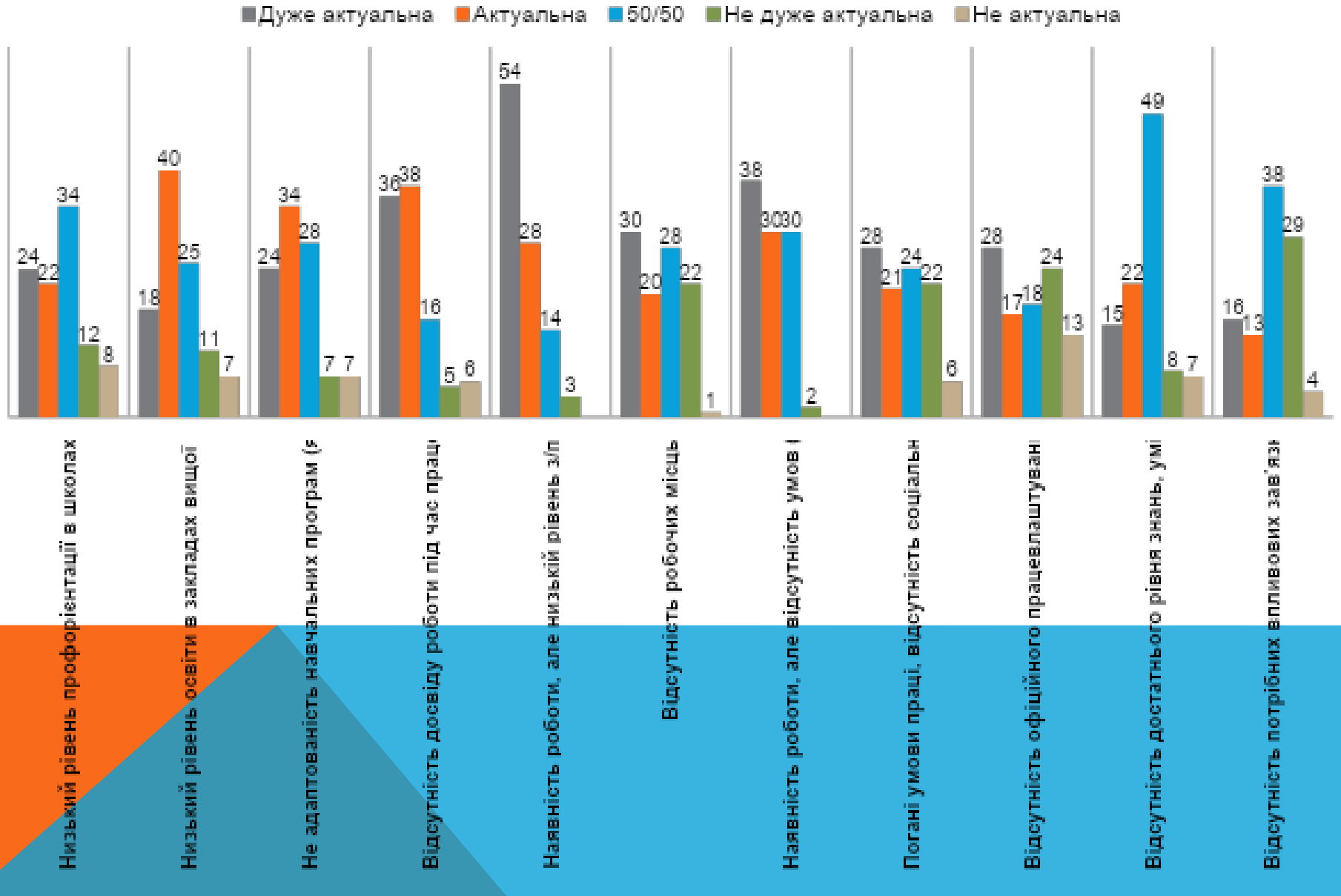
РІВЕНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІЧЕНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ, %

ВІК 18-22 РОКИ

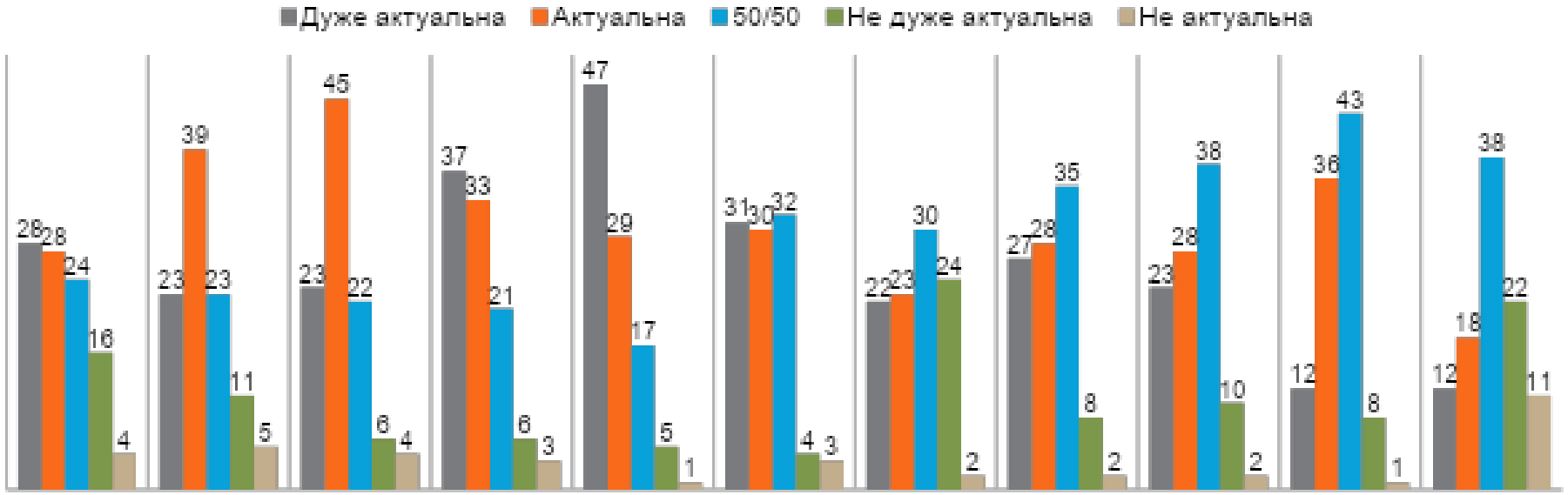
РІВЕНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІЧЕНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ, %

ВІК 23-28 РОКІВ

РІВЕНЬ АКТУАЛЬНОСТІ ПЕРЕЛІЧЕНИХ ПРОБЛЕМ У СФЕРІ ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ТА ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ, %

ВІК 29-35 РОКІВ

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. **Більші міграційні настрої показують більш молоді люди. Проте, експерти у ФГ стверджують, що ця впевненість несправжня, так-як умовний від'їзд ще не завтра, а за кілька років. Тому він не страшний. Так само молодша вікова група показує високі очікування і першої зарплати і зарплати 30-літніх. Вони категоричніші до шкільних предметів і частіше за інших хотіли б їх скорочення. Але це теж відгук приближення (їм воно ще болить більше за інших).**
2. **Чим старші люди, тим вони консервативніші у питаннях шкільної освіти і не бажають змінювати чи скорочувати кількість предметів. Старші люди вважають більш актуальними предметами історію, українську мову та літературу. Молодші – іноземну мову та предмети, з яких здаватимуть ЗНО.**
3. **Значна частина молодих людей вважає не зовсім правильним організацію таких предметів як фізкультура та трудове навчання.**

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

4. **Цікавими є високооплачувані професії. Вони є і престижними. Чим старші люди, тим питання кар'єри, цікавості роботи відступає на другий план у порівнянні з основним – заробітною платою.**

5. **Основною проблемою усі вікові групи назвали або відсутність роботи, або робота яка пропонується – малооплачувана.**

6. **Додатковим обтяжуючим фактором для випускників вишів є парадокс досвіду: на роботу не беруть, бо відсутній досвід, але досвіду ніде набути бо на роботу не беруть без досвіду.**

7. **В останні роки зменшився вплив батьків на вибір професії а особливо – на працевлаштування на перше робоче місце. Хоча це характерно лише для реального сектору, де потрібен працівник не по блату, а як спеціаліст. Проте, в бюджетній сфері родичі – важливий, іноді визначальний фактор при прийомі на роботу.**

ВИСНОВКИ

8. **Значна більшість молодих людей констатує, що перенавчатися їм доведеться протягом життя. І вони готові до цього.**
9. **Водночас, більшість у всіх вікових групах не вважає проблемою того, що у них після вишу відсутні необхідні навички і вміння. І це при тому, що ці ж люди дорікають вишам за те, що вони дають знання, але не дають навиків.**
10. **Експерти констатують значний відрив між теорією у вишах та реальними і конкретними навичками у професіях.**
11. **Особливо мало ЗВО дають уявлень про цінності, толерантність, комунікації. Те, що у західних університетах називається кампусом.**